

EUROPEISKA UNIONEN

Regionkommittén

subsidiarity

Årsrapport om Subsidiaritets- principen

2011

EUROPEISKA UNIONEN

Regionkommittén

ÅRSRAPPORT OM SUBSIDIARITETSPRINCIPEN 2011

Årsrapport om subsidiaritetsprincipen 2011

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1. INLEDNING.....	2
2. SUBSIDIARITETS- OCH PROPORTIONALITETSPRINCIPERNA:	4
NYCKELFAKTORER OCH MERVÄRDE	4
3. REGIONKOMMITTÉNS ÖVERVAKNING AV SUBSIDIARITETSPRINCIPEN	6
3.1 Nätverket för övervakning av subsidiaritetsprincipen	6
3.1.1 Medlemskap	6
3.1.2 Verksamhet	8
3.1.2.1 Inledning.....	8
3.1.2.2 Riktade samråd som inleddes under 2011	8
3.1.2.3 Öppna bidrag som lämnades in under 2011	11
3.1.2.4 Handlingsplanen för nätverket för övervakning av subsidiaritetsprincipen	11
3.1.3 Deltagande i samråd om territoriella konsekvensbedömningar	13
3.2 Subsidiaritet i ReK:s yttranden	15
3.2.1 Kvantitativa rön.....	16
3.2.2 Kvalitativa rön.....	16
3.2.2.1 Allmänna anmärkningar	16
3.2.2.2 Huvudsakliga yttranden som antogs under 2011 med avseende på subsidiariteten	17
3.3 Subsidiaritetsevenemang.....	21
3.3.1 Femte subsidiaritetskonferensen	21
3.3.2 Det tematiska subsidiaritetsseminariet under Open Days-evenemanget 2011: Integrering av invandrare på lokal och regional nivå	23
3.3.3 Webbplatsen och nyhetsbrevet för nätverket för övervakning av subsidiaritetsprincipen	24
4. REGIONALA PARLAMENTEN OCH SUBSIDIARITETSÖVERVAKNINGEN.....	25
5. ANDRA INSTITUTIONERS TILLÄMPNING OCH ÖVERVAKNING AV SUBSIDIARITETSPRINCIPEN	28
5.1 Europeiska kommissionen	28
5.2 Europaparlamentet	30
5.3 Europeiska unionens råd	33
5.4 Europeiska unionens domstol	34
5.5 De nationella parlamenten	36
6. SLUTSATSER.....	39
Bilaga: Översikt över yttranden antagna mellan den 1 januari och den 31 december 2011.....	42

Detta dokument innehåller 60 sidor.

1. INLEDNING

År 2011 var det två år sedan Lissabonfördraget och dess nya bestämmelser rörande subsidiaritetsprincipen trädde i kraft. Förfaranden har införts, förfinats och anpassats i de olika institutioner som berörs av fördraget. Grunden har lagts för att garantera att denna princip, som är av stor vikt för beslutsfattandet i EU, tillämpas korrekt. Subsidiaritetsprincipen innebär att EU:s beslut fattas på den lämpligaste förvaltningsnivån (EU-nivå, nationell, regional eller lokal nivå) – så nära medborgarna som möjligt, för att garantera att målen för dessa beslut uppnås.

Regionkommittén (ReK) har därför förbundit sig att leva upp till sina nya förpliktelser enligt detta fördrag genom att garantera att denna princip efterlevs. ReK har nu rätt att väcka talan vid Europeiska unionens domstol om en EU-rättsakt strider mot subsidiaritetsprincipen. Kommittén anser dock att det är viktigt att försöka undvika detta, eftersom det skulle utgöra ett erkännande av att lagstiftningsarbetet misslyckats, och i stället stärka samarbetet med de andra EU-institutionerna för att åstadkomma bästa möjliga lagstiftning. Kommittén anser därför att dess förpliktelser innebär övervakning av subsidiaritetsprincipen på ett så tidigt stadium som möjligt, inte bara via sin vanliga rådgivande verksamhet utan under hela den politiska processen, dvs. både på ett tidigt stadium vid utformningen av politiken, t.ex. genom konsekvensbedömningar, och vid genomförandet och efterhandsutvärderingen.

ReK:s andra årsrapport om subsidiaritetsprincipen avspeglar detta övergripande och samarbetsinriktade arbetssätt. Efter en genomgång av ReK:s tolkning av principen och det huvudsakliga verktyget som utarbetats på grundval av denna tolkning, nämligen utvärderingsschemat för subsidiaritets- och proportionalitetsbedömningar (*avsnitt 2*), behandlar denna rapport ReK:s övervakning av tillämpningen av subsidiaritetsprincipen fr.o.m. den 1 januari 2011 t.o.m. den 31 december 2011. Nuvarande status för nätverket för övervakning av subsidiaritetsprincipen och dess verksamhet presenteras, följt av en presentation av det sätt på vilket EU-rättsakternas efterlevnad av denna princip har utvärderats i ReK:s yttranden och en redogörelse för evenemang som arrangerats för att göra subsidiaritetskulturen till ett naturligt inslag på alla områden (*avsnitt 3*).

I rapporten riktas dessutom särskild uppmärksamhet på de regionala parlamenten och deras övervakning av subsidiaritetsprincipen inom ramen för den roll de kan komma att spela inom systemet för tidig varning, som inrättades genom Lissabonfördraget. Man har ännu inte dragit nytta av de möjligheter som finns och de regionala parlamenten förbättrar fortfarande sina förfaranden och sin praxis, internt såväl som externt, inom sina respektive länder men även genom samarbete med sina motsvarigheter i andra EU-medlemsstater. Kommittén ställer nu sin erfarenhet och sina verktyg till deras förfogande, särskilt nätverket för övervakning av subsidiaritetsprincipen och REGPEX-webbsidan, som fortfarande är under utveckling (*avsnitt 4*).

Slutligen innehåller rapporten en översikt över utvecklingen av övervakningen av subsidiaritetsprincipen inom de berörda institutionerna. I denna översikt presenteras Europeiska kommissionens, Europaparlamentets, rådets, domstolens och de nationella parlamentens respektive tolkning av begreppet subsidiaritet, såväl som metoderna som används för att tillämpa och övervaka subsidiaritetsprincipen (*avsnitt 5*).

2. SUBSIDIARITETS- OCH PROPORTIONALITETSPRINCIPERNA: NYCKELFAKTORER OCH MERVÄRDE

Subsidiaritetsprincipen utarbetades för att garantera att beslut fattas så nära medborgarna som möjligt på områden där EU har icke-exklusiva befogenheter. Detta ska ske på den nivå där det avsedda målet eller de avsedda målen bäst kan uppnås på ett så effektivt sätt som möjligt. EU bör således agera endast om åtgärder på EU-nivå anses vara nödvändiga och medföra en klar fördel.

Förstärkningen av subsidiaritetsprincipen inom EU:s beslutsprocess, såsom fastställts i artikel 5 i fördraget om Europeiska unionen (FEU) och i protokoll nr 2 om tillämpningen av subsidiaritets- och proportionalitetsprinciperna¹, är en av de främsta landvinningarna i Lissabonfördraget som bidrar till ett mer demokratiskt EU och till ”bättre lagstiftning”. Definitionen av subsidiaritetsprincipen omfattar nu uttryckligen de lokala och regionala dimensionerna² och understryker därmed behovet av att respektera EU:s lokala och regionala myndigheters befogenheter.

Proportionalitetsprincipen är nära sammanlänkad med subsidiaritetsprincipen och kan användas för att svara på frågan hur EU bör agera. Den utgör därmed ett rättesnöre som används när man bestämmer styrkan i EU:s åtgärder, vilka i innehåll och form inte bör gå utöver vad som är nödvändigt för att uppnå de tänkta målen³.

I motsats till det tidigare protokollet om tillämpning av subsidiaritets- och proportionalitetsprinciperna⁴ innehåller inte det nuvarande protokoll nr 2 några väsentliga kriterier för att bedöma om det förekommer en överträdelse av subsidiaritets- och/eller proportionalitetsprinciperna. I sin resolution om ”Bättre lagstiftning, subsidiaritet och proportionalitet samt smart lagstiftning” har till exempel Europaparlamentet understrukit att ”de materiella villkoren för att tillämpa dessa båda principer måste fastställas i detalj på EU-nivå”.⁵

För att kompensera för denna brist och göra det möjligt att tillämpa de två principerna enhetligt anpassade ReK tidigt under 2010 sitt bedömningsschema⁶ till nyheterna som införts genom Lissabonfördraget, och tillhandahåller medlemmarna i nätverket för övervakning av subsidiaritetsprincipen och andra intressenter ett uppdaterat utvärderingsschema för subsidiaritets- och

1 Hädanefter kallat protokoll nr 2.

2 Artikel 5.3 i EU-fördraget.

3 Artikel 5.4 i EU-fördraget.

4 Protokoll nr 30 till Amsterdamfördraget.

5 2011/2029(INI), punkt 11.

6 Europeiska kommissionen använde sig 2009 av detta utvärderingsschema för omarbetningen av sina riktlinjer för konsekvensanalyser; se kommissionens 16:e rapport om bättre lagstiftning, COM(2009) 504 final, punkt 3.1.

proportionalitetsbedömningar⁷, ett verktyg som fastställer de huvudfaktorer som måste beaktas för att man ska kunna bedöma om ett EU-initiativ är förenligt med subsidiaritets- och proportionalitetsprinciperna.

Det bör påpekas att de nationella parlamentens motiverade yttranden⁸ såväl som de rättsliga åtgärder som ReK kan vidta⁹ begränsas till överträdelser av subsidiaritetsprincipen, de nära kopplingarna mellan subsidiaritet och proportionalitet till trots. Mot bakgrund av detta har ReK:s juridiska avdelning sammanställt en praktisk handbok för ReK:s ledamöter om överträdelser av subsidiaritetsprincipen.

7 Finns att tillgå på http://portal.cor.europa.eu/subsidiarity/SiteCollectionDocuments/GridFinalB_EN.doc (senast hämtad den 13 februari 2012).

8 Artikel 6.1, protokoll nr 2; se avsnitten 4 och 5.5.

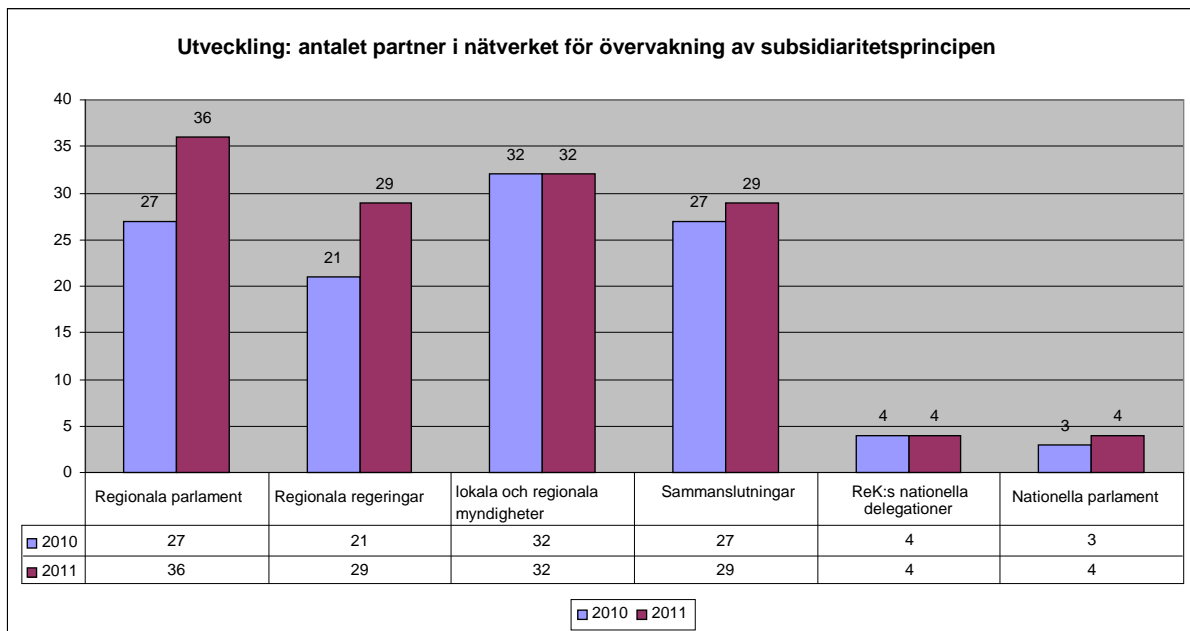
9 Artikel 8.2, protokoll nr 2.

3. REGIONKOMMITTÉNS ÖVERVAKNING AV SUBSIDIARITETSPRINCIPEN

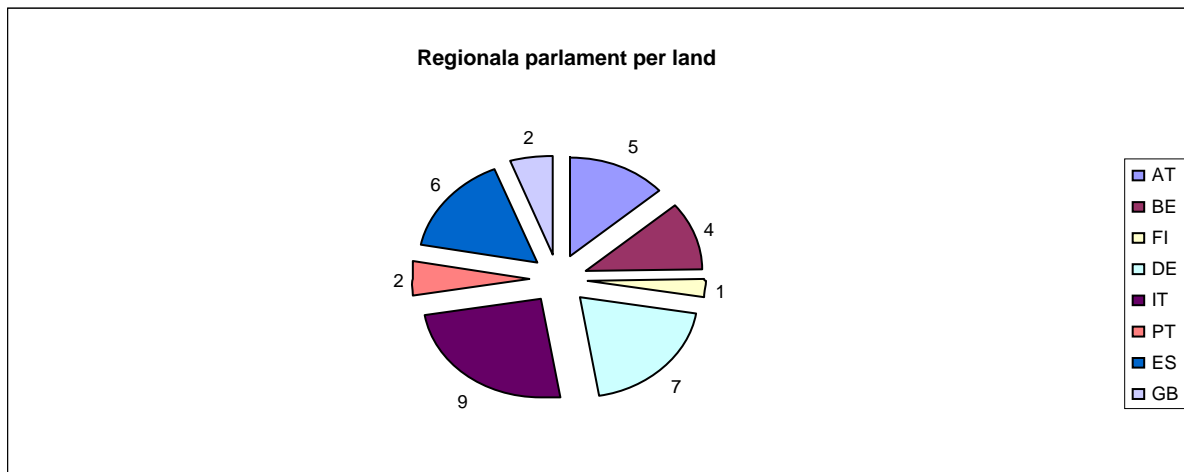
3.1 Nätverket för övervakning av subsidiaritetsprincipen

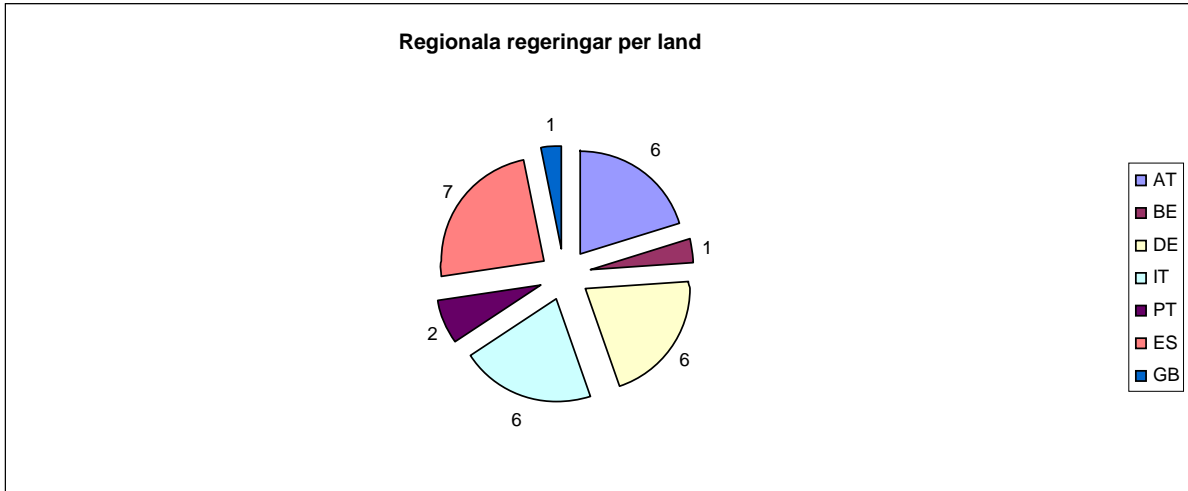
3.1.1 Medlemskap

Antalet medlemmar i nätverket för övervakning av subsidiaritetsprincipen ökade markant under 2011. Den 31 december 2011 hade nätverket **134 medlemmar**.

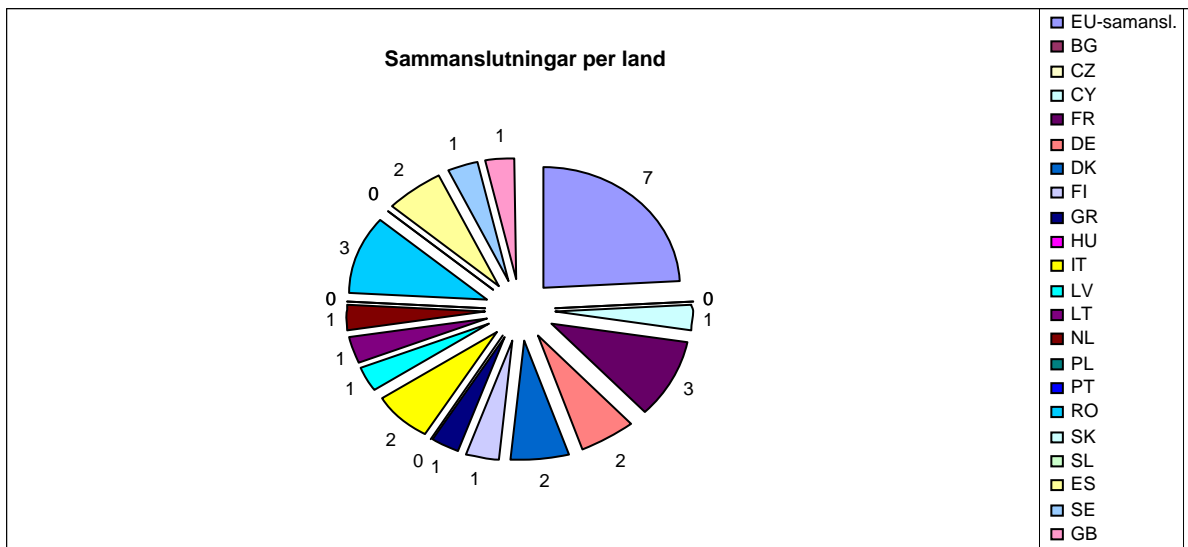
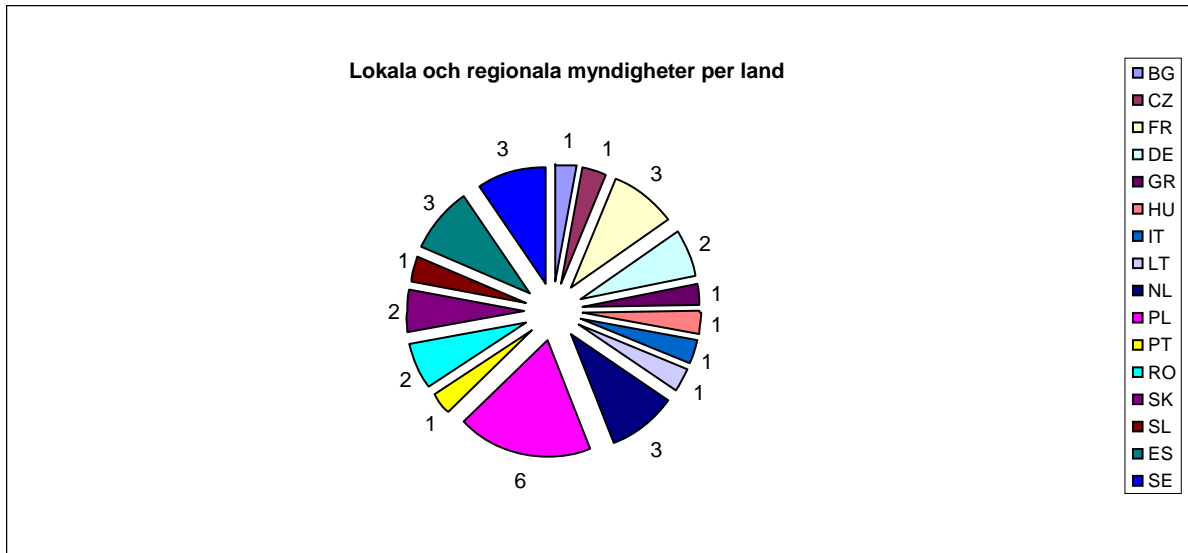

Resultatet av den ansökningsomgång med inriktning på regioner med lagstiftningsbefogenheter som inleddes i december 2010 var imponerande: Nio regionala parlament (+ 33 %) och åtta regionala regeringar (+ 38 %) ansökte om medlemskap i nätverket för övervakning av subsidiaritetsprincipen. Regionerna med lagstiftningsbefogenheter har nu följande geografiska uppdelning inom nätverket för övervakning av subsidiaritetsprincipen:

Andra medlemskategorier i nätverket för övervakning av subsidiaritetsprincipen har följande geografiska uppdelning:

3.1.2 Verksamhet

3.1.2.1 Inledning

Under 2011 fick medlemmarna i nätverket för övervakning av subsidiaritetsprincipen fortsatt möjlighet att lägga fram sina åsikter om subsidiaritet på en rad politikområden i form av riktade och öppna samråd.

För första gången presenterades inom nätverket för övervakning av subsidiaritetsprincipen ett arbetsprogram som omfattade ett antal ärenden om vilka riktade samråd skulle hållas. Nätverkets arbetsprogram lades fram av samordnaren för nätverket för övervakning av subsidiaritetsprincipen och ReK:s första vice ordförande under ReK:s presidiummöte i Gödöllö (Ungern) i mars 2011¹⁰.

3.1.2.2 Riktade samråd som inleddes under 2011

Riktade samråd initieras av en föredragande från ReK och kan bygga antingen på ett vanligt subsidiaritets- och proportionalitetsbedömningsschema¹¹ eller på skräddarsydda frågeformulär som lämnas in till nätverket för övervakning av subsidiaritetsprincipen. På grundval av samrådets slutsatser utarbetas en kortfattad sammanfattande rapport som skickas till föredragandena innan de lämnar in sina förslag till yttrande. Föredragandena kan enas om att offentliggöra rapporten på nätverkets webbplats och på ReK:s Toad-portal och att den delas ut till medlemmarna i det berörda ReK-utskottet under ett passande sammanträde. Hittills har föredragandena alltid samtyckt till att rapporterna distribueras på detta sätt.

Under 2011 anordnade nätverket för övervakning av subsidiaritetsprincipen fem riktade samråd.

Integrering av romer

Det riktade samrådet för nätverket för övervakning av subsidiaritetsprincipen om ”En EU-ram för nationella strategier för integrering av romer fram till 2020”¹² påbörjades den 16 juni 2011 och avslutades den 5 augusti 2011. Alvaro Ancisi (IT-PPE), som var ReK:s föredragande för ärendet, beslutade att anordna detta samråd för att kartlägga nätverksmedlemmarnas uppfattningar om detta initiativ från kommissionen.

10 R/CdR 57/2011, punkt 5, bilaga 1. Arbetsprogrammet omfattade föreslagna samråd för 2011. En del av samråden som initierades under 2011 begärdes av föredragande från ReK trots att dessa samråd inte ingick i nätverkets arbetsprogram.

11 Se ovan, avsnitt 2.

12 COM(2011) 173.

I synnerhet tillfrågades nätverksmedlemmarna om behovet av och mervärdet i åtgärder på EU-nivå, de nationella strategierna för integrering av romer och användningen av strukturfonder. De ombads också att dela med sig av bästa praxis på en rad politikområden som har kopplingar till integreringen av romerna. Fem bidrag från fyra medlemsstater lämnades in. Det slutliga yttrandet i denna fråga antogs av ReK i december 2011 och innehåller en särskild hänvisning till samrådet och dess huvudsakliga slutsatser.

Mindre byråkrati

Ett andra riktat samråd inleddes också under sommaren 2011. Samrådet om grönboken ”Minskad byråkrati för medborgarna: Att underlätta fri rörlighet i fråga om officiella handlingar och erkännande av verkningarna av civilståndshandlingar”¹³, för vilket Patrick McGowan (IE–ALDE) var ReK:s föredragande, pågick från den 13 juli till den 2 september. Sju bidrag lämnades in av medlemmar i nätverket för övervakning av subsidiaritetsprincipen.

EU gör det lättare för medborgarna att flytta över nationella gränser av ett antal olika orsaker. Grönboken utgör ytterligare ett stadium i processen att angripa den byråkrati som gör det svårt att utöva de rättigheter som är förknippade med EU-medborgarskap. Det är i första hand på lokal och regional nivå som medborgarna kommer i kontakt med den offentliga administrationen och där frågor rörande de offentliga dokumentens användbarhet över nationella gränser och erkännandet av verkningarna av civilståndshandlingar först uppkommer.

Samrådet syftade till att inhämta de lokala och regionala myndigheternas åsikter om en del frågor som anses ha stor relevans för dem inom ramen för grönboken och de lagstiftningsförslag som man förutsåg skulle läggas fram på detta område.

Energieffektivitet

Det tredje riktade samrådet inom nätverket för övervakning av subsidiaritetsprincipen pågick från den 6 juli till den 19 augusti 2011. Det var ett samråd om kommissionens förslag rörande ett direktiv om energieffektivitet¹⁴, för vilket Jean-Louis Joseph (FR–PSE) var ReK:s föredragande.

Inför detta samråd lämnades 21 bidrag in av medlemmar i nätverket för övervakning av subsidiaritetsprincipen och andra lokala och regionala intressenter från tio medlemsstater. Det måste understrykas att samrådet pågick samtidigt som den tidsfrist på åtta veckor som de nationella parlamenten hade på sig för att lämna in sina motiverade yttranden om subsidiaritet till kommissionen och andra EU-institutioner inom ramen för systemet för tidig varning. Av detta skäl och i ett försök att tillhandahålla en mer övergripande översikt över huvudfrågorna hänvisas det i slutrapporten

13 COM(2010) 747.

14 COM(2011) 370.

uttryckligen till några av huvudpunkterna i den svenska riksdagens och det finska parlamentets motiverade yttranden.

Enligt direktivet som föreslagits av kommissionen ska ett gemensamt ramverk upprättas för att främja energieffektiviteten inom EU i syfte att garantera att man når målet med primärenergibesparingar på 20 % före 2020 och för att bereda väg för ökad energieffektivitet därefter. I direktivet fastställs regler som främst gäller den offentliga sektorn och offentliga energibolag. Nätverksmedlemmarna ombads att yttra sig rörande behovet av och mervärdet i de föreslagna åtgärderna.

I detta ramverk togs subsidiaritetsfrågor huvudsakligen upp med avseende på följande aspekter:

- ✓ Kommissionens förklaring att ingripanden på EU-nivå är nödvändiga eftersom åtgärder för att öka energieffektiviteten på det nationella planet är otillräckliga.
- ✓ Kravet på att från och med 2014 återställa 3 % av den totala ytan som ägs av offentliga organ.
- ✓ Upprättandet av EU-krav på nationella värme- och kylplaner.

Översyn av EU:s luftkvalitets- och utsläppspolitik

En övergripande översyn av EU:s lagstiftning om luftkvalitet planeras att utföras senast 2013. Med tanke på den betydelse som förvaltningen av luftkvaliteten har i många av EU:s kommuner och regioner har kommissionen bitt ReK att utarbeta ett förberedande yttrande i denna fråga.

Föredraganden för detta yttrande, Cor Lamers (NL–PPE), bad om ett riktat samråd inom nätverket för övervakning av subsidiaritetsprincipen, vilket pågick från den 18 oktober till den 2 december 2011. Syftet med detta samråd var att bilda sig en uppfattning om de administrativa, ekonomiska och rättsliga konsekvenserna av den nuvarande luftkvaliteten i EU och om de därav följande kraven på en översyn av denna lagstiftning såsom den uppfattas av medlemmarna i nätverket för övervakning av subsidiaritetsprincipen.

Tjugotre svar lämnades in av lokala och regionala intressenter från nio medlemsstater.

I de flesta av svaren hänvisade man till kriterier som rör subsidiaritetsprincipen och behovet av åtgärder på EU-nivå underströks i frågor som rör luftkvaliteten och inbegriper gränsöverskridande aspekter som inte kan regleras av enstaka medlemsstater som agerar på egen hand. Den gängse uppfattningen var att lokala och regionala myndigheter står inför problem i detta sammanhang som inte kan lösas vare sig av dem själva eller på medlemsstaternas centrala nivå.

Fonden för ett sammanlänkat Europa

På begäran av Ivan Zagar (SI–PPE), ReK:s föredragande om Fonden för ett sammanlänkat Europa¹⁵, inleddes slutligen ett samråd om detta ärende den 29 november 2011.

Budgeten för Fonden för ett sammanlänkat Europa ska användas till att finansiera projekt som binder samman delarna i EU:s nätverk för energi, transport och digitala kommunikationer. Den gör också

15 COM(2011) 665.

Europas ekonomi grönare genom att renare transportsätt och höghastighetsbredbandsuppkopplingar gynnas, och användningen av förnybar energi underlättas i enlighet med Europa 2020-strategin. Syftet för Fonden för ett sammanlänkat Europa är att fullborda den europeiska inre marknaden genom inriktningen på smarta, hållbara och fullständigt sammanlänkade nätverk.

På föredragandens begäran och med tanke på ämnets beskaffenhet var detta samråd öppet inte bara för nätverket för övervakning av subsidiaritetsprincipen utan även för EGTS-plattformen, ledamöter av ReK som ville delta, regionala kontor med säte i Bryssel och ständiga representationer. När föreliggande rapport sammanställdes hade samrådet avslutats och 31 bidrag hade lämnats in.

3.1.2.3 Öppna bidrag som lämnades in under 2011

Nätverksmedlemmarna uttryckte också sina åsikter om subsidiaritet och proportionalitet genom öppna bidrag. Tack vare denna samrådstyp kan nätverksmedlemmarna uttrycka sina åsikter om vilket EU-initiativ som helst. Bidrag läggs ut på webbplatsen för nätverket för övervakning av subsidiaritetsprincipen och alla nätverksmedlemmar informeras. Öppna bidrag som lämnas in i samband med och under utarbetandet av ett förslag till yttrande skickas automatiskt till det berörda ReK-utskottets sekretariat.

På begäran av Graham Tope (UK–ALDE), ReK-föredraganden för smart lagstiftning¹⁶, ombads nätverksmedlemmarna att lämna in sina bidrag gällande detta kommissionsförslag mellan den 5 januari och den 21 mars 2011. Totalt lämnades 13 bidrag in och vidarebefordrades till föredraganden, som kunde använda dem när han utarbetade sitt förslag till yttrande¹⁷.

Under 2011 lämnades synpunkter på 22 EU-initiativ via öppna bidrag. I synnerhet vissa nätverksmedlemmar lämnar regelbundet in sina åsikter om subsidiaritet till nätverket. Detta är ett förfaringssätt som ger mer publicitet för deras synpunkter och bättre information till nätverksmedlemmarna, och det håller på att bli mer och mer populärt.

3.1.2.4 Handlingsplanen för nätverket för övervakning av subsidiaritetsprincipen

Den första handlingsplanen för nätverket för övervakning av subsidiaritetsprincipen lanserades i juni 2009 av ReK:s ordförande och förste vice ordförande som en uppföljning till den fjärde subsidiaritetskonferensen, som anordnades i Milano av ReK och regionen Lombardiet. Syftet med handlingsplanen är att **kartlägga erfarenheter och bästa praxis i tillämpningen av subsidiaritetsprincipen i Europas regioner och städer**. Den utgör ett komplement till verksamheten i nätverket för övervakning av subsidiaritetsprincipen, genom att den innehåller ett antal analyser av EU:s

16 COM(2010) 543.

17 R/CdR 353/2010 rev. 2.

politikområden utifrån ett subsidiaritetsperspektiv och kan göras tillgänglig för ReK:s samrådsverksamhet.

Den första handlingsplanen (2009/2010) var uppdelad i pelare som motsvarade politikområden där tillämpningen av subsidiaritetsprincipen uppfattades vara särskilt relevant och där exempel på bästa praxis fanns att tillgå på lokal och regional myndighetsnivå.

I varje arbetsgrupp samtyckte särskilda medlemmar ("samordnande medlemmar") till att åta sig en nyckelroll i samordningen av handlingsplanen på grund av deras erfarenhet av att tillämpa subsidiaritetsprincipen på gräsrotsnivå och den vetenskapliga och akademiska nätverksexpertis som står till deras förfogande. De samordnande medlemmarna lade fram slutrapporterna för handlingsplanen för nätverket för övervakning av subsidiaritetsprincipen under subsidiaritetskonferensen i Bilbao (Spanien) i mars 2011.

I enlighet med 2011 års arbetsprogram för nätverket för övervakning av subsidiaritetsprincipen lanserades nätverkets andra handlingsplan under sommaren 2011. Man beslutade¹⁸ att upprätta arbetsgrupper på följande områden: Resurseffektivitet, integrering av invandrare och TEN-T. I oktober 2011 beslutade man, på basis av intresseanmälningar, att inrätta endast en TEN-T-grupp och att föreslå en ny åtgärd på området integrering av invandrare efter ett temainriktat subsidiaritetsseminarium i detta ämne som ägde rum under Open Days-evenemanget 2011¹⁹.

TEN-T-arbetsgruppen leds av två medlemmar i nätverket för övervakning av subsidiaritetsprincipen: Göteborgs stad och Västra Götalandsregionen och omfattar Europeiska gränsregionförbundet (EGRF), Arco Latino, regionen Valencia (ES), regionen Baskien (ES), den lagstiftande församlingen i regionen Friuli-Venezia Giulia (IT), Network Stad Twente (NL), regionen Overijssel (NL) och regionen Storpolen (PL). Gruppen inriktar sig på två huvuddokument: Den nya förordningen om riktlinjer för TEN-T²⁰ och förordningen om inrättandet av Fonden för ett sammanlänkat Europa²¹, eftersom båda förslagen är nära förbundna med varandra och har stor inverkan på TEN-T-politikens framtid i EU.

För att trappa upp ReK-ledamöternas medverkan i arbetsgruppernas arbete och därmed stärka kopplingen mellan handlingsplanen och ReK:s samrådsverksamhet har ett antal ReK-ledamöter (en per politisk grupp) bjudits in till att träffa medlemmarna i arbetsgruppen och följa deras arbete.

I skrivande stund ska tre ReK-ledamöter, nämligen Väino Hallikmägi (EE–ALDE), Uno Silberg (EE–EA) och Ivan Žagar (SI–PPE) möta gruppen den 28 februari 2012. Eftersom Ivan Žagar är ReK:s

18 R/CdR 57/2011, punkt 5, bilaga 1.

19 Se punkt 3.3.2.

20 COM(2011) 650.

21 COM(2011) 665.

föredragande för yttrandet om Fonden för ett sammanlänkat Europa, utgör detta möte ett utmärkt tillfälle att säkerställa en god samordning av det arbete som görs inom ramen för handlingsplanen och ReK:s rådgivande arbete. Arbetsgruppen ska lägga fram sin slutrapport under det första halvåret av 2012.

3.1.3 Deltagande i samråd om territoriella konsekvensbedömningar

Under 2011 fortsatte ReK att utveckla sitt samarbete med kommissionen genom att delta i utarbetandet av ett antal konsekvensbedömningar.

Konsekvensbedömningar är en serie åtgärder som är till hjälp för kommissionen när den bedömer de möjliga ekonomiska, sociala och miljömässiga konsekvenserna av sina förslag. Det är en process som för politiska beslutsfattare sammanställer de olika politiska alternativens fördelar och nackdelar genom att utvärdera deras potentiella inverkan. Det är ett hjälpmedel, inte en ersättning, för politiskt beslutsfattande. Resultaten av denna process sammanfattas och presenteras i en konsekvensbedömningsrapport.

I en bra konsekvensbedömning bör man kartlägga problemet eller problemen, bedöma behovet av ett ingripande på EU-nivå, formulera mål, utveckla politiska alternativ, analysera följderna av dessa alternativ, jämföra alternativen och ange huvuddragen i den politiska övervakningen och utvärderingen. En konsekvensbedömning är ett mycket viktigt verktyg för att åstadkomma bättre lagstiftning och för att garantera att subsidiaritets- och proportionalitetsprinciperna efterlevs på ett tidigt stadium i beslutsprocessen.

*samarbetsavtalet mellan kommissionen och Regionkommittén*²² omnämns uttryckligen ReK:s deltagande i de konsekvensbedömningar som utförs av kommissionen. I synnerhet uppmanas ReK att medverka i bedömningen av de territoriella konsekvenserna av vissa förslag. ReK:s bidrag till särskilda territoriella konsekvensbedömningar innehåller fackmässig information från lokala och regionala intressenter och kan utgöra en värdefull informationskälla för kommissionen, ReK-ledamöterna och alla intressenter.

Tack vare detta samarbete, som inleddes 2009, kan lokala och regionala myndigheter uttrycka sina åsikter om framtida EU-initiativ innan lagstiftningsprocessen tar sin början. Denna mekanism bidrar till att undvika konflikter rörande efterlevnaden av subsidiaritetsprincipen på ett mycket tidigt stadium i lagstiftningsarbetets förberedande skede.

ReK deltar i denna verksamhet genom att hålla samråd med intressenter. Särskilda ärenden bestäms i samråd med det berörda generaldirektoratet i kommissionen och enkäter lämnas in till alla ReK:s

22 R/CdR 86/2007, punkt 3a.

plattformar och till en vidare krets, i vissa fall till alla regionkontor som har sitt säte i Bryssel. Innan samrådet avslutas utarbetas en rapport och skickas till kommissionen tillsammans med alla bidrag som lämnats in. Rapporten skickas till kommissionens generalsekreterare av ReK:s generalsekreterare.

Under 2011 inleddes två samråd med nätverket för övervakning av subsidiaritetsprincipen inom ramen för detta samarbete, ett om det nya EU-instrumentet Life och ett om den förnyade andra europeiska agendan för integration.

Samrådet om *bedömningen av EU-instrumentet Life+’s territoriella inverkan* inleddes den 3 februari och avslutades den 15 april 2011. Det genomfördes via ReK:s alla samrådsplattformar, enkäter distribuerades till alla regionkontor med säte i Bryssel och 40 bidrag lämnades in av intressenter i 12 medlemsstater.

Målet med samrådet var att kartlägga vad lokala och regionala myndigheter tycker om det befintliga finansiella instrumentet för miljön, Life+, och att inhämta deras förslag om framtida politiska initiativ såväl som deras egna erfarenheter och bästa praxis på detta område. Syftet var framför allt att inhämta de lokala och regionala myndigheternas åsikter om ”viktiga miljöproblem både lokalt och på EU-nivå, svagheter i EU:s nuvarande miljöpolitik och lokala begränsningar när det gäller att effektivt genomföra EU:s politik/lagstiftning samt vilken roll ett framtida EU-finansieringsinstrument för miljön skulle kunna spela, med utgångspunkt i det pågående programmet Life+”²³.

Resultaten av samrådet tydde på att det finns utrymme för ett eller flera av EU:s finansiella instrument för miljön, vilka kan inriktas på flera viktiga lokala och regionala problem/nyckelutmaningar, alltifrån frågor som har att göra med natur och biologisk mångfald till klimatförändringarna, resursanvändning och avfall samt sötvattensförvaltning. Life-instrumentet används i huvudsak av lokala och regionala myndigheter för att gripa sig an dessa frågor, särskilt genom att underlätta genomförandet av EU:s politik/lagstiftning på närliggande områden.

Rapporten från samrådet om konsekvensbedömningen och ett brev skickades av ReK:s generalsekreterare till kommissionen den 16 maj 2011. ReK:s samråd nämns i kommissionens förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om inrättandet av ett program för miljö och klimatpolitik (Life) (COM(2011) 874 final).

23 Frågeformulär för utvärdering av Life-instrumentets effekter, ReK 2011.

Samråd om den andra europeiska agendan för integration

Även om detta samråd inte ägde rum inom ramen för en konsekvensbedömning var syftet med samrådet att ge kommissionen (GD Inrikes frågor) underlag från lokala och regionala myndigheter rörande den andra europeiska agendan för integration, som just då höll på att utarbetas²⁴.

Genom samrådet ville man inhämta information om fyra huvudområden med anknytning till integreringen av invandrare: (a) deltagarnas tidigare erfarenheter av den gemensamma agendan för integrering och deras förväntningar på den kommande andra agendan, (b) tillämpningen av integreringspolitik på lokal och regional nivå, (c) övervakning av resultaten av integreringspolitiken på lokal och regional nivå, och slutligen (d) kartläggning av framgångsrika initiativ. Samrådet riktades till aktörer på lokal och regional nivå, särskilt offentliga förvaltningar, och pågick från den 18 februari till den 15 april 2011. ReK anordnade samrådet via två av sina samrådsnätverk, nämligen övervakningsplattformen för Europa 2020-strategin och ReK:s nätverk för övervakning av subsidiaritetsprincipen, men man kontaktade också alla regionkontor med säte i Bryssel, sammanslutningar av lokala och regionala myndigheter på regional, nationell eller europeisk nivå, samordnarna för ReK:s nationella delegationer och andra utvalda intressenter. Kommissionen vidarebefordrade också information om samrådet till de nationella kontaktpunkterna på integreringsområdet.

Inför samrådet lämnades det in 47 bidrag totalt från enheter i 11 medlemsstater.

Samrådsrapporten och alla de mottagna bidragen skickades till kommissionen, och en del av slutsatserna avspeglas i kommissionens meddelande om en förnyad europeisk agenda för integrering av tredjelandsmedborgare²⁵. Resultaten från samrådet användes också av Dimitrios Kalogeropoulos (EL-PPE), ReK:s föredragande för meddelandet, när han utarbetade sitt förslag till yttrande²⁶. Resultaten från samrådet diskuterades också under ett temainriktat subsidiaritetsseminarium som anordnades under Open Days-evenemanget 2011²⁷.

3.2 Subsidiaritet i ReK:s yttranden

Detta avsnitt bygger på kvantitativa och kvalitativa analyser av alla yttranden som antagits av ReK under dess sex plenarsessioner under 2011. En allmän översikt såväl som detaljerade tabeller uppställda av ReK:s utskott kan återfinnas i bilagan till denna rapport²⁸.

24 Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén och Regionkommittén, COM(2011) 455 final.

25 Op. cit., fotnot 24.

26 Antaget under ReK:s plenarsession den 15 februari 2012, CdR 199/2011.

27 Se punkt 3.3.2.

28 Se bilaga 1.

3.2.1 Kvantitativa rön

ReK antog 62 yttranden under 2011. Mer än tre fjärdedelar (51) innehöll en uttrycklig hänvisning till tillämpningen av subsidiaritetsprincipen, såsom föreskrivs i regel 51 i ReK:s arbetsordning, och i en fjärdedel redogjordes för en tydlig ståndpunkt om initiativets överensstämmelse med principen.

I allmänhet antogs yttranden som inte innehöll någon hänvisning till subsidiaritetsprincipen (11) antingen på ReK:s initiativ (2) eller som initiativ som inte gäller lagstiftning (meddelanden, grönböcker eller rapporter) (8). Endast ett av de antagna yttrandena om lagstiftningsförslag uppfyllde inte regel 51 (kvalitetsordningar för jordbruksprodukter²⁹).

I stort kan samma utveckling iakttas 2011 som 2010, med undantag för att fler ReK-yttranden om lagstiftningsförslag antogs under 2011 – tio mot fyra. Av dessa tio yttranden gällde två initiativ inom politikområden med delade befogenheter, där samråd med ReK är obligatoriskt (det gemensamma europeiska järnvägsområdet³⁰ och energieffektivitet³¹), och innehöll hänvisningar till subsidiaritetsprincipen. Av de åtta andra yttrandena om lagstiftningsinitiativ innehöll sju en sådan hänvisning.

3.2.2 Kvalitativa rön

3.2.2.1 Allmänna anmärkningar

Som noterades 2010 håller subsidiaritet definitivt på att bli en referenspunkt för utarbetandet av yttranden. Med ReK:s nya rättigheter och skyldigheter i åtanke bör emellertid alla yttranden som rör lagstiftningsförslag inom områden med delade befogenheter innehålla en systematisk utvärdering av efterlevnaden av subsidiaritetsprincipen.

ReK lade inte märke till någon överträdelse av subsidiaritetsprincipen. I ett av yttrandena, ett uttalande om den gemensamma konsoliderade bolagsskattebasen³², konstaterades dock att förslaget i sin dåvarande form inte innehöll tillräckligt många kvantitativa och kvalitativa indikatorer för att man skulle kunna göra en fullständig utvärdering av de subsidiaritetsrelaterade följderna.

29 R/CdR 14/2011.

30 R/CdR 297/2010.

31 R/CdR 188/2011.

32 R/CdR 152/2011.

3.2.2.2 Huvudsakliga yttranden som antogs under 2011 med avseende på subsidiariteten

Medlemsstaternas fria rätt att fatta beslut om odling av genetiskt modifierade organismer inom sina territorier (R/CdR 338/2010).

I detta yttrande, som antogs den 28 januari 2011 med Savino Antonio Santarella som föredragande, välkomnades kommissionens förfaringsätt och de föreslagna åtgärderna som ger medlemsstaterna ytterligare frihet att begränsa eller förbjuda odling av genetiskt modifierade organismer inom sina territorier. Enligt ReK kan de föreslagna reglerna anses vara förenliga med subsidiaritets- och proportionalitetsprinciperna. I yttrandet beklagades dock att den uppskattade möjligheten för medlemsstaterna att begränsa eller förbjuda odling av genetiskt modifierade organismer inom sina territorier skulle inskränkas genom att inte tillåta medlemsstaterna eller regionerna att åberopa skäl som antingen har med människors eller djurs hälsa eller miljöskydd att göra. Dessutom begärde ReK att denna möjlighet skulle utvidgas till att omfatta de behöriga lokala och regionala myndigheterna, utan några restriktioner. Slutligen begärde ReK att territoriella konsekvensbedömningar ska utföras innan genmodifierade grödor införs i en medlemsstat, efter tillbörligt samråd med lokala och regionala myndigheter.

Politiska riktlinjer för trafiksäkerhet 2011–2020 (R/CdR 296/2010)

I mars 2011 antog ReK ett yttrande om ”Politiska riktlinjer för trafiksäkerhet 2011–2020”. Föredraganden för detta yttrande, Johan Sauwens (BE–PPE), hade tidigare beslutat att lämna in ärendet för samråd inom nätverket för övervakning av subsidiaritetsprincipen³³. Det slutgiltiga yttrandet från kommittén hänvisar uttryckligen till detta samråd och stöder de politiska riktlinjer som föreslagits av kommissionen eftersom det inte finns någon ”anledning att ifrågasätta om de föreslagna politiska riktlinjerna ligger i linje med subsidiaritets- och proportionalitetsprinciperna. De föreslagna åtgärdernas målsättningar kan emellertid inte förverkligas av bara medlemsstaterna”.

Säsongsanställning och företagsintern överföringar av personal (R/CdR 354/2010)

ReK:s yttrande om förslagen till Europaparlamentets och rådets direktiv om villkor för inresa och vistelse för tredjelandsmedborgare inom ramen för företagsintern överföring av personal³⁴ och till direktivet om villkor för tredjelandsmedborgares inresa och vistelse för säsongsanställning³⁵, för vilket Graziano Ernesto Milia (IT–PSE) var föredragande, noterades de anförda skälen i de motiverade yttrandena och de nationella parlamentens ståndpunkter. Enligt ReK är dock båda förslagen förenliga med subsidiaritetsprincipen eftersom man anser att lagstiftningen på EU-nivå är nödvändig och att endast nationella åtgärder inte skulle vara lika effektiva.

33 Nätverkets samråd ägde rum under 2010 och därför nämns det inte i kapitlet ”Riktade samråd”.

34 COM(2010) 378 final.

35 COM(2010) 379 final.

Fast man i yttrandet i båda fallen stödde valet av rättsligt instrument poängterade man dock att vissa enskilda inslag i förslagen kan behöva analyseras närmare med avseende på proportionalitetsprincipen. En orimligt stor börda får inte läggas på de individer som vill vistas i EU som säsongarbetare eller på utstationerad personal eller deras arbetsgivare, och inte heller får onödiga kostnader eller bördor läggas på de nationella, regionala eller lokala myndigheter som ska tillämpa direktiven (problemet med tidsgränsen på 30 dagar för att granska och fatta beslut om ansökan).

Den europeiska plattformen mot fattigdom och social utestängning (R/CdR 402/2010)

Yttrandet om den europeiska plattformen mot fattigdom och social utestängning antogs av ReK i mars 2011, med Christine Chapman som ReK:s föredragande. När Christine Chapman utarbetade sitt förslag till yttrande hade hon tillgång till slutsatserna från arbetsgruppen som tillsatts inom ramen för den första handlingsplanen på detta område för nätverket för övervakning av subsidiaritetsprincipen. Arbetsgruppen leddes av sammanslutningen Arco Latino, en medlem av nätverket för övervakning av subsidiaritetsprincipen, och lade fram sin slutrapport under subsidiaritetskonferensen som anordnades i mars 2011 i Bilbao.

På väg mot en inre marknadsakt (R/CdR 330/2010)

I sitt yttrande om inre marknadsakten, för vilket Jean-Louis Destans (FR–PSE) var ReK:s föredragande, uppmanade kommittén kommissionen att utan dröjsmål i förväg utföra en fördjupad analys av de sociala konsekvenserna av alla lagstiftningsförslag rörande den inre marknaden, och erbjöd sig uttryckligen att ”bistå kommissionen vad avser regional sakkunskap i konsekvensanalyserna, bl.a. genom att mobilisera sin plattform för övervakning av Europa 2020-strategin och sitt subsidiaritetsnätverk”.

Innovationsunionen (R/CdR 373/2010)

Innovationsunionen³⁶ är ett initiativ som inte rör lagstiftningen om vilket ReK inte uttryckligen intog en ståndpunkt gällande förenligheten med subsidiaritetsprincipen. En av arbetsgrupperna inom handlingsplanen för nätverket för övervakning av subsidiaritetsprincipen³⁷ inriktade sig dock på detta ämne och uttalade sig om meddelandet. ReK:s yttrande, för vilket Roger Knox (UK–EA) var föredragande, att ”EU:s upphandlingsregler ofta är inkonsekventa och bidrar till ökad byråkrati i nationella program samt att de ofta testat gränserna för befogenheterna i fördraget och för subsidiaritetsprincipen genom att de innehåller upphandlingskriterier för nationell politik. Dessa kriterier kopplas ofta till lagstiftning som de inte tycks ha något samband med eller som föreslås av olika enheter inom kommissionen”. Den uppföljande lagstiftningen till detta Europa 2020-initiativ kommer att övervakas noggrant.

36 COM(2010) 546.

37 Se ovan, punkt 3.1.2.4.

EU-instrumentet Life – vägen framåt (R/CdR 6/2011)

I detta yttrande lade ReK fram sin ståndpunkt rörande fortsättningen efter 2013 av Life-programmet, det finansiella instrumentet för miljön som sammanfattades i meddelandet om detta ämne (COM(2010) 516).

I meddelandet hänvisades bara till subsidiariteten inom ramen för informationspolitiken genom att man begärde att denna ska förbättras på nationell nivå och att den ska ta hänsyn såväl till subsidiaritetsprincipen som de självklara skillnaderna mellan de enskilda medlemsstaterna i detta avseende för att kunna decentralisera informationspolitiken om Life. Bidragen till samrådet om den territoriella konsekvensbedömningen i samma ämne (se punkt 3.1.3) vidarebefordrades till föredraganden, Daiva Matonienė (LT–EA).

Bättre lagstiftning i EU (R/CdR 353/2010)

Detta yttrande, som antogs den 11 oktober 2012 och för vilket Graham Tope (UK–ALDE) var föredragande, är särskilt relevant för ReK:s inställning till subsidiaritetsövervakningen. Det innehöll uttalanden både om meddelandet om smart lagstiftning i EU³⁸ och om kommissionens rapport om subsidiaritet och proportionalitet³⁹. Medan meddelandet, i vilket principerna med smart lagstiftning förankras i EU:s hela beslutsprocess, i allmänhet välkomnades, lämnade ReK ett antal politiska rekommendationer gällande subsidiaritetsprincipen i synnerhet. ReK betonade betydelsen både av förhandskonsekvensbedömningar och efterhandsutvärderingar i beslutsfattandet och i lagstiftningen, och framförde att man var beredd att bistå EU:s institutioner i denna satsning. Gällande systemet för tidig varning begärde ReK att kommissionen ska vidarebefordra motiverade yttranden som lämnats in av nationella parlament, såväl som översättningar av dessa och de svar som lämnats. Kommittén begärde att en mekanism för ReK:s bidrag till kommissionens årliga rapport om bättre lagstiftning skulle inrättas. Slutligen uttryckte den, i enlighet med subsidiaritetsprincipen, sin oro över att "Europeiska kommissionen i allt högre grad försöker att föreskriva när och hur medlemsstaternas regeringar ska genomdriva lokala och regionala myndigheters efterlevnad" och erinrade om att "genomförandet [bör] vara ett ansvar för de nationella regeringarna själva – och regionala myndigheter i förekommande fall".

Minskad byråkrati för medborgarna (R/CdR 148/2011)

När ReK lämnade sitt utlåtande om grönboken "Minskad byråkrati för medborgarna: Att underlätta fri rörlighet i fråga om officiella handlingar och erkännande av verkningarna av civilståndshandlingar"⁴⁰, lämnade man i yttrandet en del rekommendationer gällande möjliga framtida åtgärder på detta område vad avser subsidiaritets- och proportionalitetsprinciperna. Föredraganden, Patrick McGowan (IE–ALDE), kunde använda sig av material som tillhandahållits av medlemmar i nätverket för

38 COM(2010) 543 final.

39 17:e rapporten om bättre lagstiftning, 2009 (COM(2010) 547 final), med en hänvisning till den 18:e rapporten (COM(2011) 344 final).

40 COM(2010) 747.

övervakning av subsidiaritetsprincipen⁴¹. ReK ansåg i yttrandet "att man inte bör förbise möjligheten att upprätta ett europeiskt civilståndskontor, om ett sådant skulle visa sig vara mer ändamålsenligt och effektivt än vad det är att skapa en rad nya kontor eller upprätthålla motsvarande kontor i medlemsstaterna". ReK instämde i kommissionens övergripande målsättning att kartlägga och avlägsna hinder för medborgarnas utövande av sina EU-rättigheter, särskilt i gränsöverskridande lägen, och "föreslår därför att man, med respekt för subsidiaritetsprincipen, tar fram riktlinjer om bästa praxis som medlemsstaterna kan överväga för att underlätta tillhandahållandet av civilståndshandlingar över nationsgränserna".

En EU-ram för nationella strategier för integrering av romer fram till 2020 (R/CdR 247/2011)

Alvaro Ancisi (IT–PPE), ReK:s föredragande för "En EU-ram för nationella strategier för integrering av romer fram till 2020", lämnade också in sitt ärende till samråd inom nätverket för övervakning av subsidiaritetsprincipen när han utarbetade sitt förslag till yttrande. I ett särskilt avsnitt i yttrandet utvärderas efterlevnaden av subsidiaritetsprincipen och huvudrönen från samrådet sammanfattas. I yttrandet betonas att "meddelande[t] överensstämmer med subsidiaritetsprincipen med tanke på den romska befolkningsgruppens transnationella karaktär i Europa och det gemensamma problem med social utestängning som romerna möter på olika håll i Europa, vilket innebär att de föreslagna satsningarna kan genomföras bäst på EU-nivå". Problemet gränsöverskridande natur är en motivering för behovet av EU-åtgärder på detta område. I detta fall kan det vara gynnsamt med åtgärder på EU-nivå eftersom denna nivå är bäst lämpad för en samordning av insatserna och ett utarbetande av en mer övergripande strategi på EU-nivå.

En gemensam konsoliderad bolagsskattebas (R/CdR 152/2011)

ReK antog sitt yttrande över "En gemensam konsoliderad bolagsskattebas", för vilket Gusty Graas (LU–ALDE) var ReK:s föredragande, under plenarsessionen i december 2011. I sitt yttrande konstaterar ReK att vissa nationella parlament hade lämnat in motiverade yttranden till ordförandena i Europaparlamentet, rådet och kommissionen i vilka de uttryckte sin oro över efterlevnaden av subsidiaritetsprincipen. Dessutom anser ReK att "förslaget borde ses över mot bakgrund av behovet av (a) tillräckliga kvantitativa och kvalitativa indikatorer för att genomföra en fullständig utvärdering av konsekvenserna för subsidiaritetsprincipen av denna typ av förslag med gränsöverskridande följder, (b) ytterligare information om samtliga effekter av en gemensam konsoliderad bolagsskattebas, samt (c) en analys av förslagets konsekvenser för de lokala och regionala myndigheterna". Subsidiaritetsanalysen bygger i hög grad på indikatorer, kvalitativa såväl som kvantitativa, eftersom bedömningen av behovet av åtgärder på EU-nivå i många fall måste motiveras och bevisas i vederbörlig ordning. Kommittén begär i detta fall att få mer information och att ett grundligare arbete ska utföras under den förberedande lagstiftningsprocessen.

41 Se ovan, punkt 3.1.1.

Energieffektivitet (R/CdR 188/2011)

Detta yttrande avsåg kommissionens förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om energieffektivitet och om upphävande av direktiven 2004/8/EG och 2006/32/EG⁴².

I yttrandet pekade man i allmänhet på den avgörande betydelsen av att respektera subsidiaritetsprincipen såväl som befogenheterna på de olika förvaltningsnivåerna när energieffektivitetsåtgärder ska sättas i verket. I synnerhet betonade man i yttrandet behovet av att ta hänsyn till subsidiaritetsprincipen när man avvisade det föreslagna kravet på att den offentliga sektorn ska renovera byggnader i en årlig takt på 3 % och köpa produkter, tjänster och fastigheter med höga energiprestanda. Föredraganden, Jean-Louis Joseph (FR–PSE), rådfrågade nätverket för övervakning av subsidiaritetsprincipen om förslaget till direktiv (se punkt 3.1.2.2).

Slutsatser om subsidiaritetsprincipen i ReK:s yttranden under 2011

Trots att kommittén inte upptäckte någon överträdelse av subsidiaritetsprincipen stärkte den hänvisningarna till principen i sina yttranden och gjorde dem mer systematiska och bättre underbyggda. Yttrandena avspeglar dessutom ReK:s övergripande arbetssätt, som inbegriper övervakning av subsidiaritetsprincipen under alla stadier av beslutsprocessen. I yttrandena understryks vikten av att respektera subsidiaritetsprincipen redan i konsekvensbedömningsstadiet, och ReK uttrycker sin beredvillighet att bistå kommissionen, parlamentet och rådet med att utarbeta territoriella konsekvensbedömningar.

3.3 Subsidiaritetsevenemang

3.3.1 Femte subsidiaritetskonferensen

Den femte subsidiaritetskonferensen (*Assises de la Subsidiarité*) ägde rum den 20–21 mars i Bilbao (ES). Konferensen organiserades gemensamt av ReK och Baskiens regionala parlament och regering och besöktes av över 200 deltagare – ReK:s ledamöter, medlemmar i nätverket för övervakning av subsidiaritetsprincipen, andra företrädare för lokala och regionala myndigheter såsom ordförandena i konferensen för regionala lagstiftande församlingar (CALRE) och den europeiska sammanslutningen för regioner med lagstiftningsbefogenheter (REGLEG), såväl som företrädare för EU:s institutioner⁴³.

Mötet öppnades av ReK:s ordförande och förste vice ordförande, vilka följdes av Arantza Quiroga, talman för det regionala parlamentet i Baskien, och Patxi López, ordförande i den regionala regeringen i Baskien och ledamot i ReK. Den första programpunkten ägnades åt interinstitutionell dialog, med Jens Nymand Christensen från kommissionen, direktör för parlamentariska och interinstitutionella frågor, Bence Rétvári, ungersk biträdande minister för offentlig förvaltning och

42 COM(2011) 370.

43 Programmet och rapporten finns att tillgå på webbplatsen för nätverket för övervakning av subsidiaritetsprincipen: <http://portal.cor.europa.eu/subsidiarity/Pages/BilbaoHome.aspx> (senast hämtad den 3 januari 2012).

rättsliga frågor och företrädare för rådets ordförandeskapstrojka, och Luc van den Brande (BE–PPE), ordförande för ReK:s CIVEX-utskott.

Diskussionerna inriktades sedan på några särskilda politikområden, med medverkan av två ReK-föredraganden gällande yttranden från ReK om ett antal lagstiftningsförslag – Graziano Ernesto Milia (IT–PSE) om de två förslagen till direktiv om villkor för tredjelandsmedborgares inresa och vistelse för säsongsanställning och inom ramen för företagsintern överföring av personal⁴⁴, och Ossi Martikainen (FI–ALDE), som talade om ReK:s yttrande om direktivet om utdelning av livsmedel till de sämst ställda i unionen. I debatten togs sedan upp den praktiska tillämpningen av subsidiaritetsprincipen på områden med flernivåstyre. Samordnande medlemmar i arbetsgrupperna inom handlingsplanen för nätverket för övervakning av subsidiaritetsprincipen⁴⁵ lade fram sina rapporter om social innovation, kampen mot fattigdom och social utestängning, integrering av invandrare i stadsområden, ojämlikheter i hälsa och kampen mot klimatförändringarna i Europas regioner och städer.

Mötets andra del ägnades åt de regionala parlamentens roll inom systemet för tidig varning på grundval av studien om de regionala parlamentens roll i subsidiaritetsanalysprocessen inom Lissabonfördragets system för tidig varning (*The role of regional parliaments in the process of subsidiarity analysis within the EWS of the Lisbon Treaty*)⁴⁶ som just hade offentliggjorts. I rundabordssamtalet deltog Ursula Männle (DE–PPE), Arantza Quiroga, Vittoriano Solazzi, talman i det regionala parlamentet i Marche, och Rossana Boldi, ordförande i den italienska senatens kommitté för Europapolitik.

I sina slutsatser⁴⁷ berömde deltagarna arbetet inom nätverket för övervakning av subsidiaritetsprincipen och fastställde inriktningen för det framtida arbetet – i synnerhet uppbyggnaden av REGPEX-webbsidan på webbplatsen för nätverket för övervakning av subsidiaritetsprincipen, ett närmare samarbete med CALRE och REGLEG, ytterligare interinstitutionellt samarbete och ett mer systematiskt deltagande av lokala och regionala myndigheter under den förberedande fasen i lagstiftningsarbetet och i de territoriella konsekvensbedömningarna.

44 Se ovan, punkt 3.2.2.2.

45 Se ovan, punkt 3.1.2.4.

46 Denna studie, som beställts av ReK och avfattats av Europeiska institutet för offentlig administration, finns att tillgå på webbplatsen för nätverket för övervakning av subsidiaritetsprincipen:
http://portal.cor.europa.eu/subsidiarity/SiteCollectionDocuments/Full%20Regional_parliaments_FINAL.pdf.

47 Finns att tillgå på webbplatsen för nätverket för övervakning av subsidiaritetsprincipen:
http://portal.cor.europa.eu/subsidiarity/SiteCollectionDocuments/Assise%20conclusions/Conclusions_adoptées_ENG.pdf
(senast hämtad den 3 januari 2011).

3.3.2 Det tematiska subsidiaritetsseminariet under Open Days-evenemanget 2011: Integrering av invandrare på lokal och regional nivå

Syftet med temainriktade subsidiaritetsseminarier är att styra subsidiaritetsdebatten så att den inriktas på praktiska frågor om beslutsfattande inom särskilda områden, dvs. politikområden där beslut vanligen fattas på lokal, regional eller nationell nivå. Det temainriktade subsidiaritetsseminariet, som ägde rum den 12 oktober 2011 under Open Days-evenemanget och arrangerades gemensamt med ReK:s CIVEX-utskott, inriktades i år på integreringen av invandrare på lokal och regional nivå. Evenemanget samlade runt 130 företrädare från icke-statliga organisationer, EU:s institutioner och lokala och regionala myndigheter och deras sammanslutningar. Seminariet leddes av samordnaren för nätverket för övervakning av subsidiaritetsprincipen, Valcárcel Siso, som också är ReK:s förste vice ordförande, och i panelen medverkade företrädare från Europaparlamentet (Salvatore Iacolino (IT–PPE), ledamot av Europaparlamentet) och från kommissionen (Stefano Manservigi, generaldirektör för GD Inrikes frågor), såväl som från lokala och regionala myndigheter, i synnerhet Dimitrios Kalogeropoulos, ReK:s föredragande för meddelandet om en förnyad europeisk agenda för integrering av tredjelandsmedborgare⁴⁸.

Syftet med just detta temainriktade subsidiaritetsseminarium var att framhäva den erfarenhet som förvärvats av de städer och regioner som deltog i samrådet som anordnades av ReK i februari–mars i år⁴⁹ med avseende på utarbetandet av den andra europeiska agendan för integrering av migranter från tredjeländer. På seminariet informerades deltagarna även om arbetet som utförts av en av arbetsgrupperna inom handlingsplanen för nätverket för övervakning av subsidiaritetsprincipen⁵⁰. Det var en möjlighet att åskådliggöra ReK:s syn på subsidiaritetsövervakning på ett tidigt stadium i EU:s beslutsprocess och att kartlägga vägar till samarbete kort efter offentliggörandet av kommissionens meddelande om en förnyad europeisk agenda för integrering av tredjelandsmedborgare.

Deltagarna var mycket positiva till förslaget att man skulle samla in exempel på integreringspolitik på lokal och regional nivå och bygga upp en databas med dessa förfaranden och ett nätverk med lokala och regionala myndigheter för integrering av invandrare. Under 2012 kommer subsidiaritetsenheten att bistå CIVEX-utskottet med att samla in information och bygga upp en databas över bästa praxis rörande integrering av invandrare på lokal och regional nivå, på basis av befintliga nätverk och erfarenhet på området. Genom initiativet kommer det "strategiska partnerskap" som kommissionen efterlyst med ReK och sammanslutningar av lokala och regionala myndigheter att få ett konkret uttryck⁵¹.

48 COM(2011) 455.

49 Se ovan, punkt 3.1.3.

50 Se ovan, punkt 3.1.2.4.

51 Se COM(2011) 455 final, se fotnot 24, samt ReK:s yttrande CdR 199/2011.

3.3.3 Webbplatsen och nyhetsbrevet för nätverket för övervakning av subsidiaritetsprincipen

Webbplatsen för nätverket för övervakning av subsidiaritetsprincipen byggdes ut ytterligare under 2011. Den förblir nätverkets viktigaste verktyg, eftersom verksamheten inom nätverket för övervakning av subsidiaritetsprincipen huvudsakligen utövas via elektronisk kommunikation och internet – samråd samt offentliggörande och utbyte av dokument, särskilt inom handlingsplanens arbetsgrupper.

Som tillkännagavs i fjol kan man nu se medlemmarnas profiler, med en länk till deras egna webbplatser. Den särskilda webbsidan för regioner med lagstiftningsbefogenheter (REGPEX⁵²) är fortfarande under utveckling, men en första testfil om översynen av EU:s lagstiftning om offentlig upphandling gjordes i ordning i slutet av året. Ett meddelande lades ut på webbplatsen för nätverket för övervakning av subsidiaritetsprincipen vilket innehöll en övergripande översikt över de möjliga följderna, för lokala och regionala myndigheter och med avseende på subsidiaritetsprincipen, av två förslag till direktiv med syfte att modernisera EU:s offentliga upphandlingssystem⁵³. Avsikten med meddelandet var att stödja de regionala parlamenten inom ramen för systemet för tidig varning när de utarbetade sin egen subsidiaritetsanalys av förslagen till direktiv. I skrivande stund planerade man att lägga upp möjliga regionala subsidiaritetsanalyser och distribuera dem till medlemmarna i nätverket för övervakning av subsidiaritetsprincipen, och en länk till IPEX, databasen som används av nationella parlament för att utbyta information om EU-dokument, skulle skapas. Fullbordandet av REGPEX är ett nyckelmål för 2012.

Förutom webbplatsen för nätverket för övervakning av subsidiaritetsprincipen gavs ett subsidiaritetsnyhetsbrev ut för första gången i oktober 2011, både elektroniskt och i pappersform. Detta nyhetsreferat tillhandahåller information om den verksamhet som utförts av nätverket för övervakning av subsidiaritetsprincipen under 2011, dess huvudevenemang och framtida projekt, såväl som den viktigaste utvecklingen rörande subsidiaritetsprincipen inom EU:s institutioner. Det ska ges ut två gånger per år.

52 Se nedan, avsnitt 4 i denna rapport.

53 Förslag till direktiv, COM(2011) 895 och COM(2011) 896, i syfte att ersätta direktiven 2004/17/EG och 2004/18/EG, såväl som ett förslag till direktiv, COM(2011) 897, om tilldelning av koncessioner.

4. REGIONALA PARLAMENTEN OCH SUBSIDIARITETSÖVERVAKNINGEN

En av de huvudsakliga nyheter som infördes genom Lissabonfördraget är systemet för tidig varning. Inom detta ramverk kan de nationella parlamenten inom en tidsram på åtta veckor utarbeta motiverade yttranden om förslag till EU-rättsakter som de anser utgör en överträdelse av subsidiaritetsprincipen⁵⁴. Detta kan då utlösa två svarsreaktioner:

Om det motiverade yttrandet får stöd av minst en tredjedel av alla de röster som tilldelats de nationella parlamenten – en fjärdedel för förslag till lagstiftningsakter gällande området frihet, säkerhet och rättvisa ("gult kort") – måste förslaget granskas. Efter granskningen kan kommissionen⁵⁵ besluta att stå fast vid, ändra eller återkalla förslaget.

I enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet måste förslaget dessutom granskas om en enkel majoritet av de nationella parlamenten bestrider förslaget av subsidiaritets skäl ("orange kort"), och kommissionen kan då besluta att stå fast vid, ändra eller återkalla det. Om kommissionen står fast vid förslaget måste den motivera varför den anser att det inte förekommer någon överträdelse av subsidiaritetsprincipen, och frågan remitteras till Europaparlamentet och rådet. Innan första behandlingen avslutas överväger de senare om förslaget är förenligt med subsidiaritetsprincipen. Om de anser att det förekommer en överträdelse av subsidiaritetsprincipen kan de avslå förslaget (med en majoritet på 55 % i rådet, eller efter en majoritetsomröstning i parlamentet). Om så är fallet behandlas inte förslaget vidare⁵⁶.

Protokoll nr 2 föreskriver också att regionala parlament kan delta: "Varje nationellt parlament eller kammare i ett sådant parlament ska i förekommande fall samråda med de regionala parlament som har lagstiftande befogenheter."⁵⁷

I detta sammanhang och med hänsyn till den egna rollen på området subsidiaritetsövervakning tillhandahåller ReK stöd till regionala parlament i syfte att göra det möjligt för dem att uppfylla sina nya förpliktelser inom ramen för systemet för tidig varning.

Under 2010 inledde ReK en studie om de regionala parlamentens roll i arbetet med att analysera subsidiariteten inom Lissabonfördragets system för tidig varning (*The role of regional parliaments in the process of subsidiarity analysis within the EWS of the Lisbon Treaty*)⁵⁸.

54 Artikel 6 i protokoll nr 2.

55 Eller, där så är lämpligt, gruppen av medlemsstater, Europaparlamentet, domstolen, Europeiska centralbanken eller Europeiska investeringsbanken, om förslaget till lagstiftningsakt ursprungligen kommer från någon av dessa; se artikel 7.2 i protokoll nr 2.

56 Artikel 7.3 a i protokoll nr 2.

57 Artikel 6 i protokoll nr 2.

58 Se ovan, fotnot 46.

Syftet med denna studie, som utfördes av Europeiska institutet för offentlig administration och i vilken de åtta medlemsstater som har regioner med lagstiftande befogenheter⁵⁹ undersöktes, var att tillhandahålla bakgrundsinformation för medlemmarna i nätverket för övervakning av subsidiaritetsprincipen och alla andra regionala parlament med lagstiftande befogenheter om deras potentiella roll inom det nya systemet för tidig varning.

Studien fastställde att de regionala parlamenten har behov av följande:

- Samordning av subsidiaritetsövervakningen på regional nivå.
- Överföring av information i lämplig tid för att man ska kunna bidra i lämplig tid.
- Bättre förståelse av tillämpningen av systemet för tidig varning i medlemsstaterna.

Under 2012 kommer en annan studie av ReK att offentliggöras i syfte att uppdatera och komplettera den information som redan samlats in under den tidigare studien. Denna studie undersöks deltagandet av regionala rådgivande organ och berörda lokala och regionala intressenter i systemet för tidig varning i de 19 medlemsstater utan regioner med lagstiftande befogenheter.

Under 2011 förstärktes också relationerna mellan nätverket för övervakning av subsidiaritetsprincipen, de regionala parlamenten och CALRE. CALRE:s ordförande Nazario Pagano deltog i subsidiaritetskonferensen i Bilbao den 21 mars 2011, och Mercedes Bresso deltog i CALRE-seminariet i Pescara i juli. Vid detta tillfälle undertecknades en avsiktsförklaring av båda ordförandena i vilken ReK:s och CALRE:s generalsekreterare uppmanades att underteckna en bilaga till deras gemensamma handlingsplan. I denna bilaga, som undertecknades i december 2011, förutses ett ökat samarbete mellan ReK och CALRE på området subsidiaritetsövervakning, särskilt genom användningen av REGPEX, en databas och ett informationscentrum som är särskilt avsett för regionala parlament. Användningen av detta nya verktyg rekommenderades starkt av Nazario Pagano och det stöds även av L'Aquila-deklarationen, som enhälligt antogs vid CALRE:s plenarsession den 25–26 november 2011.

För närvarande håller REGPEX på att utarbetas. REGPEX kommer att utgöras av en webbsida på webbplatsen för nätverket för övervakning av subsidiaritetsprincipen som kommer att vara tillgänglig för allmänheten, men där bara regionala parlament kan lägga upp dokument.

59 Belgien, Finland, Italien, Portugal, Spanien, Storbritannien, Tyskland och Österrike.

REGPEX uppfyller målet att ge tillgång till

- en komplett förteckning över EU-initiativ från 2011 och framåt,
- subsidiaritetsanalyser som utförts av regionala parlament i EU,
- subsidiaritetsanalyser som tillhandahållits av sekretariaten för ReK:s utskott,
- länkar till relevanta webbplatser med avseende på systemet för tidig varning (IPEX, kommissionens webbsida som tillägnas de nationella parlamentens motiverade yttranden, kommissionens konsekvensbedömningsnämnd, Eur-Lex, Europaparlamentets uppföljning av lagstiftningen (OEIL) och dess webbsida tillägnad de nationella parlamenten, rådets offentliga register, Cosac, Europeiska unionens domstols databas över rättspraxis, CALRE och REGLEG),
- ett forum som endast är tillgängligt för regionala parlament för utbyte av kommentarer i realtid inom tidsfristen för systemet för tidig varning,
- profiler över institutionella strukturer mellan nationella och regionala parlament.

Inom ramen för utarbetandet av REGPEX gjordes i slutet av året en första testfil i ordning om moderniseringen av EU:s lagstiftning om offentlig upphandling, vilken gjordes tillgänglig för regionala parlament och övriga medlemmar i nätverket för övervakning av subsidiaritetsprincipen i december 2011⁶⁰. I filen gjordes bakgrundsdocument tillgängliga innan de nya förslagen till direktiv offentliggjorts⁶¹, och de kompletterades efteråt med konsekvensbedömningar och länkar till de nationella parlamentens ståndpunkter genom IPEX osv. Tanken är att ge de regionala parlamenten direkttillgång till de relevanta dokumenten för subsidiaritetskontroller inom systemet för tidig varning.

60 Finns tillgänglig på <http://portal.cor.europa.eu/subsidiarity/Pages/RevisionofEUprocurementlegislation.aspx> (senast hämtad den 13 februari 2012). Se också ovan, punkt 3.3.3.

61 Op.cit., fotnot 52.

5. ANDRA INSTITUTIONERS TILLÄMPNING OCH ÖVERVAKNING AV SUBSIDIARITETSPRINCIPEN⁶²

5.1 Europeiska kommissionen⁶³

Tolkning av subsidiaritetsprincipen

Subsidiaritet- och proportionalitetsprincipernas fullständiga tillämpning är ett av Europeiska kommissionens politiska prioritetsområden. Kommissionen följer de allmänna principer som fastställdes i EU-fördraget och i protokoll nr 2.

Kommissionen använder nödvändigheten av och mervärdet i åtgärder på EU-nivå som kriterier i utformningen av sin politik. För att ett kommissionsförslag ska vara förenligt med subsidiaritetsprincipen ska åtgärder på EU-nivå vara nödvändiga och medföra ett mervärde.

Enligt kommissionen måste utvärderingen av ett EU-förslag ovillkorligen sättas in i ett givet instruments sammanhang. Det är därför svårt att fastställa operativa kriterier utom i de mest allmänt hållna ordalag. Enligt kommissionen är detta skälet till att man i protokollet om subsidiaritet och proportionalitet som reviderades av Lissabonfördraget lade tyngdpunkten på förfarandegarantier, inte på analytiska kriterier. Dessutom måste lagstiftarna lämna en motivering rörande subsidiariteten om de ändringar de inför leder till att räckvidden för unionens åtgärder förändras. Av detta skäl och i enlighet med detta bör det vara tillräckligt att man har respekt för ett antal förfarandegarantier för att garantera att subsidiaritetsprincipen efterlevs.

När kommissionen bedömer om ett mål kan uppnås i tillräckligt hög grad av medlemsstaterna tar den också hänsyn till åtgärder på regional och lokal nivå. Genom omfattande samråd med intressenterna, vilket är vedertagen praxis, får till exempel lokala och regionala myndigheter möjlighet att uttrycka sina åsikter om subsidiaritet eller om andra frågor.

Dessutom framhålls i de reviderade riktlinjerna för konsekvensbedömningar att regionala och lokala aspekter ska analyseras i konsekvensbedömningarna om det planerade initiativet har regionala och lokala aspekter som skiljer sig åt. Den möjliga belastningen på regionala och lokala myndigheter tas också med i beräkningen. Kommissionen har ökat tillgängligheten av sina analyser och uppgifter i detta avseende, i synnerhet tack vare ReK:s deltagande både genom nätverket för övervakning av subsidiaritetsprincipen och i kommissionens konsekvensbedömningar.

62 Detta avsnitt i rapporten bygger huvudsakligen på information och uppgifter insamlade för ReK av Europeiska institutet för offentlig administration, Barcelona) på basis av ramavtalet CDR/ETU/106/2009 "Konstitutionella frågor och EU:s styresformer". De berörda institutionerna har uppmanats att fylla i enkäter.

63 Enkäten i fråga besvarades av kommissionens generalsekretariat.

Beskrivning av de strukturer och förfaranden som har införts

Även om systemet för tidig varning infördes genom Lissabonfördraget har detta inte inneburit en ändring av subsidiaritetsprincipens innehåll men dock en utvidgning av dess omfattning. Kommissionen kunde följaktligen bygga på de förfaranden som redan fanns på plats. I enlighet med 1993 års interinstitutionella avtal⁶⁴ har kommissionen systematiskt tillhandahållit motiveringar med avseende på subsidiaritet och proportionalitet i motiveringarna och skälen i sina lagstiftningsförslag. Dessutom är subsidiariteten en naturlig del av kommissionens förhållningssätt till smart lagstiftning, som har stått högt på dess agenda sedan 2002. Omarbetningen av riktlinjerna för konsekvensbedömningar har ytterligare stärkt vägledningen genom tillhandahållandet av ett antal strukturerade frågor som föranletts av ReK:s arbete.

Vad gäller tillämpningen av systemet för tidig varning hade kommissionen redan 2006 infört formella förfaranden för att genomföra "Barroso-initiativet". I enlighet med detta initiativ skickar kommissionen sina nya förslag och samrådshandlingar till de nationella parlamenten för att få deras utlåtanden⁶⁵. Kommissionen lämnar sedan svar på deras yttranden och kommentarer.

Man bör dock uppmärksamma skillnaden mellan denna informella mekanism och systemet för tidig varning, det officiella förfarande som fastställts i fördraget och i enlighet med vilket nationella parlament har rätt att skicka sina motiverade yttranden om subsidiaritet till kommissionen. Å andra sidan tillåter Barroso-initiativet ett mer informellt åsiktsutbyte mellan de nationella parlamenten och kommissionen som inte nödvändigtvis behöver vara inriktat på subsidiaritet.

Interinstitutionellt samarbete

Kommissionen uppskattar det stöd och den expertis som erbjuds av ReK för att stärka analyserna av de regionala aspekterna i sina konsekvensbedömningar. Kommissionen uppmuntrar sina avdelningar att samråda med ReK och dess nätverk närhelst ett initiativ kan ha betydande regional inverkan.

ReK:s nätverk har redan rådfrågats vid tre tillfällen (de tre konsekvensbedömningarna rörande meddelandet om att minska ojämlikheten i hälsa inom EU, översynen av dricksvattendirektivet och EU-strategin för att bevara den biologiska mångfalden), och kommissionen har funnit att resultaten är användbara.

Kommissionen anser att ReK:s nätverk för övervakning av subsidiaritetsprincipen och dess övervakningsplattform för Europa 2020-strategin utgör goda kontaktpunkter för regionala och lokala myndigheter. Genom att använda sig av dessa nätverk blir det möjligt för kommissionen att stärka

64 EGT C 329, 18.12.1993, s. 132.

65 Meddelande från kommissionen till Europeiska rådet, "En agenda för EU-medborgarna – EU skall visa resultat", 10.5.2006, COM(2006) 211 final.

analysen av de regionala och territoriella aspekterna i sina konsekvensbedömningar. Nätverken kan också bistå kommissionen med att stärka sin bedömning av subsidiaritet och proportionalitet.

När det gäller de administrativa bördorna och kostnaderna, vilka måste kunna mätas för att man ska kunna tillhandahålla de kvantitativa och kvalitativa uppgifter som behövs för att man ska kunna bedöma EU-förslagets överensstämmelse med subsidiaritets- och proportionalitetsprinciperna, bör det noteras att Karl-Heinz Lambertz (BE–PSE) representerar ReK i egenskap av observatör i den högnivågrupp av oberoende intressenter för administrativa bördor som inrättats av kommissionen.

I skrivande stund lade kommissionen och ReK sista handen vid ett nytt samarbetsavtal som skulle undertecknas den 16 februari 2012⁶⁶. Detta avtal kommer att förbättra samarbetet och samordningen, i synnerhet på områdena territoriella konsekvensbedömningar och subsidiaritetsövervakning.

5.2 Europaparlamentet⁶⁷

Tolkning av subsidiaritetsprincipen

Europaparlamentet följer det allmänna ramverket för tillämpning av subsidiaritets- och proportionalitetsprinciperna såsom det fastställts i protokoll nr 2 till EUF-fördraget. Parlamentet har förpliktigt sig till att garantera att bestämmelserna om subsidiaritet effektivt tillämpas av nationella parlament och att helt och fullt respektera de rättigheter som fördragen ger de nationella parlamenten. Kriterierna som används av Europaparlamentet när det tillämpar subsidiaritetsprincipen är de som fastställdes i artikel 5 i EU-fördraget och utvecklades vidare i protokoll nr 2.

Dessutom ser parlamentet subsidiariteten som den princip som styr EU-institutionernas verksamhet i syfte att ge mervärde till politiken. Av detta skäl tillmåtar parlamentet kravet att kommissionen ska motivera alla sina förslag stor betydelse.

Beskrivning av de strukturer och förfaranden som har införts

För att kunna uppfylla sina förpliktelser ändrade Europaparlamentet sin arbetsordning den 25 november 2009. Ändringarna, som trädde i kraft den 1 december 2009, underlättar införlivandet av de nationella parlamentens nya rättigheter rörande subsidiaritetsprincipen.

I detta avseende beslutade Europaparlamentet att inrätta praktiska förfaranden för mottagandet och vidarebefordrandet av dokument mellan Europaparlamentet och de nationella parlamenten, i synnerhet motiverade yttranden⁶⁸.

⁶⁶ Samarbetsprotokoll mellan Europeiska kommissionen och Regionkommittén, undertecknat den 16 februari 2012, R/CdR 39/2012 pt 7.

⁶⁷ Se ovan, fotnot 62. Enkäten i fråga besvarades av direktoratet för förbindelser med de nationella parlamenten.

⁶⁸ Utskottet för rättsliga frågor (JURI) har definierat "motiverade yttranden" som inlämnade dokument som anger att ett förslag till lagstiftning är oförenligt med subsidiaritetsprincipen och som har förmedlats till Europaparlamentet inom den tidsfrist på åtta

Dessutom har Europaparlamentet inrättat ett gemensamt och följdriktigt förfarande⁶⁹ som garanterar att alla "motiverade yttranden" och bidrag behandlas korrekt på utskottsnivå. Enheten för mottagande och hänvisning av officiella handlingar inom generaldirektoratet för parlamentets ledning är ansvarigt för att de motiverade yttrandena vidarebefordras till det behöriga utskottet (utskottet för rättsliga frågor (JURI)) och till associerade utskott.

En praktisk åtgärd är översättningen av alla motiverade yttranden till alla de officiella språken – förutom gaeliska och maltesiska – och spridningen av dessa texter till alla utskottsmedlemmar genom att lägga alla motiverade yttranden i mappen för utskottssammanträden vilken sedan görs tillgänglig på utskottens hemsida under avdelningen "sammanträdeshandlingar". Man måste dessutom hänvisa till alla motiverade yttranden som mottas i ett visst ämne i förslagen till lagstiftningsresolutioner.

Slutligen har Europaparlamentet inrättat informella samarbetskanaler med nationella parlament, "måndagsmorgonmötena", där nationella företrädare inom Europaparlamentet kan träffas. Detta har beskrivits som "det mest positiva samarbete som kan upplevas"⁷⁰ och gör det möjligt för parlamentsledamöter från nationella parlament att utbyta information på ett tidigt stadium⁷¹.

Granskningen av efterlevnaden av subsidiaritetsprincipen utförs av de utskott som är ansvariga för ett särskilt ärende tillsammans med utskottet för rättsliga frågor (JURI)⁷², såsom beskrivits ovan. Bidrag vidarebefordras till enheten för lagstiftningsdialog inom direktoratet för förbindelser med de nationella parlamenten. Enligt regel 130.4 i arbetsordningen remitteras sedan bidragen endast till det utskott som är ansvarigt eller de utskott som är ansvariga för förslaget till lagstiftningsakt i fråga.

Ett förfarande har också inrättats i det fall särskilda nivåer skulle uppnås. Om motiverade yttranden rörande ett lagstiftningsförslags oförenlighet med subsidiaritetsprincipen får stöd av minst en tredjedel av alla röster som allokerats till de nationella parlamenten, eller en fjärdedel om det gäller ett förslag som lämnats in på grundval av artikel 76 i EUF-fördraget, fattar inte Europaparlamentet något beslut förrän förslagets författare har angett hur han eller hon ämnar gå vidare. Om de motiverade yttrandena får stöd av en enkel majoritet kan utskottet som är ansvarigt för lagstiftningsförslaget i fråga, efter det att JURI:s utlåtande har inhämtats, rekommendera parlamentet att förslaget avslås på grund av överträdelse av subsidiaritetsprincipen. Det ansvariga utskottet kan också lämna en annan rekommendation till parlamentet som inbegriper förslag till ändringar som rör efterlevnaden av subsidiaritetsprincipen. Sådana rekommendationer bör bifogas JURI:s utlåtande.

veckor som det hänvisas till i artikel 6 i Lissabonfördragets protokoll nr 2. Alla andra inlämnade dokument som inte överensstämmer med dessa kriterier ska anses vara "bidrag".

69 Antaget av Europaparlamentets utskottsordförandekonferens den 14 december 2010.

70 Matarazzo, R. (2011), "National parliaments after the Lisbon Treaty: A new power player or Mr. No in the EU decision making?", i *Democracy in the EU after the Lisbon Treaty*, Istituto Affari Internazionali, Edizioni Nuova Cultura, Rom, s. 59.

71 Kaczyński, P. M. (2011), "Paper tigers or sleeping beauties? National parliaments in the post-Lisbon European political system", CEPS Special Report, Centre for European Policy Studies, 1.2.2011.

72 Europaparlamentet, bilaga 7 – XVI i Europaparlamentets arbetsordning, 2011.

Rekommendationerna lämnas in till parlamentets plenarförsamling för debatt och omröstning. Om en rekommendation att avslå förslaget stöds av en majoritet av rösterna förklarar talmannen förfarandet avslutat. Om parlamentet däremot inte avslår förslaget fortsätter förfarandet, och hänsyn tas då till eventuella rekommendationer som godkänts av parlamentet⁷³.

Enligt de resultat som delgetts av parlamentet⁷⁴ skickades under 2011 totalt 156 förslag till lagstiftningsakter till nationella parlament för utredning i enlighet med bestämmelserna i protokoll nr 2 i Lissabonfördraget. Av dessa lagstiftningsakter var 155 kommissionsförslag, medan det återstående förslaget var ett rådsinitiativ. I gengäld mottog Europaparlamentet totalt 328 dokument inlämnade av de nationella parlamenten, av vilka 68 var motiverade yttranden medan de återstående 260 var bidrag.

Interinstitutionellt samarbete

Europaparlamentet utarbetar regelbundet betänkanden om kommissionens årliga subsidiaritetsrapporter⁷⁵. Det senaste betänkandet antogs den 28 juni 2011⁷⁶.

Med avseende på samarbete med ReK tar parlamentet full hänsyn till dess yttranden och rapporter eftersom ReK är ett rådgivande organ. Dessutom samarbetar parlamentet med kommissionen på området subsidiaritet och relationer med nationella parlament inom det reviderade ramavtalet om förbindelserna mellan Europaparlamentet och kommissionen. I enlighet med bestämmelserna i detta avtal inbegriper samarbetet mellan dessa två EU-institutioner översättning där det behövs av motiverade yttranden som lämnats in av nationella parlament⁷⁷. Parlamentet har dessutom angett att det kommer att fortsätta att samarbeta med andra EU-institutioner för att förbättra utbytet av god praxis gällande behandlingen av motiverade yttranden.

73 Europaparlamentet, Europaparlamentets arbetsordning, artikel 38a: Kontroll av respekten för subsidiaritetsprincipen, 2011. Hämtad från:

<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+RULES-EP+20110323+RULE-038-1+DOC+XML+V0//SV&navigationBar=YES>.

74 Resultat som delgetts av Europaparlamentet (enheten för lagstiftningsdialog) den 10 februari 2012. Eftersom en del av kommissionens förslag har en tidsfrist för subsidiaritetskontroll i mars kommer de sammanslagna uppgifterna inte att finnas tillgängliga förrän i april.

75 Inom ramen för tillämpningen av handlingsplanen för bättre lagstiftning offentliggör kommissionen årligen rapporter som tar upp subsidiaritets- och proportionalitetsfrågor.

76 Europaparlamentets betänkande om bättre lagstiftning, subsidiaritet och proportionalitet samt smart lagstiftning (2011/2029(INI)), utarbetat av utskottet för rättsliga frågor, föredragande: Sajjad Karim, 28.6.2011. Hämtat från: <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//NONSGML+REPORT+A7-2011-0251+0+DOC+PDF+V0//SV>.

77 Reviderat ramavtal mellan Europaparlamentet och Europeiska kommissionen, oktober 2010, artikel 18. Hämtat från: <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+REPORT+A7-2010-0279+0+DOC+XML+V0//SV#title3>.

5.3 Europeiska unionens råd⁷⁸

Tolkning av subsidiaritetsprincipen

Fastän rådet är bundet av den lagstadgade definition som fastställts i fördragen ser det subsidiaritetsprincipen huvudsakligen som en politisk och subjektiv princip. Det kriterium som används av rådet när det tillämpar subsidiaritetsprincipen bygger på en politisk bedömning som lämnar marginal för handlingsfrihet i enlighet med det politiska ansvar som tilldelats i enlighet med respektive rättsliga grund. Bedömningen som ska göras gäller huruvida målen för den föreslagna åtgärden kan uppnås av medlemsstaterna i tillräckligt hög grad.

Rådet beaktar inte subsidiaritets regionala eller lokala dimensioner. Det är upp till varje enskild medlemsstat, inte rådet, att överväga om målen för de föreslagna åtgärderna bättre kan uppfyllas på nationell, regional eller lokal nivå.

Beskrivning av de strukturer och förfaranden som har införts

Den 1 december 2009 ändrade rådet sin arbetsordning för att integrera ändringar som införts genom Lissabonfördraget. Enligt nya bestämmelser och mindre interna justeringar är det nu tillåtet att vidarebefordra utkast till lagstiftning som föreslagits av medlemsstater eller EU-institutioner till de nationella parlamenten och att motta och cirkulera motiverade yttranden som lämnats in av nationella parlament.

I allmänhet beaktar rådet subsidiaritetsprincipen när man diskuterar utkast till EU-rättsakter, precis som vilken annan princip som helst på vilken EU:s lagstiftning är byggd. I sina enkätsvar betonade rådet att det alltid tar den största hänsyn till alla aspekter av de konsekvensbedömningar som utarbetas av kommissionen, inklusive sådana som rör subsidiaritetsprincipen. Rådet påpekar att konsekvensbedömningar ska utföras av den institution som lägger fram ett förslag, och som följd av detta utför rådet inte konsekvensbedömningar själv (men vissa medlemsstater gör det).

Det följer logiskt att rådet, i enlighet med protokoll nr 2 som fastställer att regionala parlament endast får konsulteras inom systemet för tidig varning av nationella parlament om dessa finner detta lämpligt, inte mottog något motiverat yttrande från regionala parlament utan bara från nationella parlament.

Slutligen anser rådet, mot bakgrund av enkätsvaren, att de befintliga mekanismerna är tillräckliga för att garantera fullständig efterlevnad av subsidiaritetsprincipen i lagstiftningsprocessen.

78 Se ovan, fotnot 62. Enkäten i fråga besvarades av rådets juridiska avdelning.

Interinstitutionellt samarbete

Med avseende på interinstitutionella relationer bör det observeras att rådet deltog i dialogen om subsidiaritet med regionala och lokala myndigheter genom sin medverkan i ReK:s subsidiaritetskonferens i mars 2011 (se avsnitt 3.3).

5.4 Europeiska unionens domstol⁷⁹

Tolkning av subsidiaritetsprincipen

EU-domstolens kansli påpekade att domstolen uttryckte sin ståndpunkt genom sina domstolsavgöranden och att det inte var kutym för domstolen att analysera eller kommentera sin egen rättspraxis. Iakttagelserna nedan bygger därför på en analys av domstolens rättspraxis utförd av ReK och på vetenskaplig litteratur.

EU-domstolen har haft ansvar för att övervaka EU-rättsakter med avseende på subsidiaritetsprincipen sedan Maastrichtfördraget trädde i kraft i november 1993. Tillämplig rättspraxis visar att sedan 1993 har endast ett fåtal ärenden förts vidare till domstolen av denna anledning; subsidiaritetsprincipen har alltid åberopats jämte annan talan och den förväxlas ofta med proportionalitetsprincipen. Dessutom smälter övervakningen av innebörden i subsidiaritetsprincipen samman med övervakningen av den rättsliga grunden för denna⁸⁰.

Ett av skälen som anges för det relativt låga antalet mål var att endast medlemsstater kan väcka talan vid domstolen av subsidiaritets-skäl. Lissabonfördragets ikraftträdande har öppnat nya möjligheter. I enlighet med artikel 8 i protokoll nr 2 har domstolen domsrätt för talan som väckts av ReK och de nationella parlamenten (genom deras respektive regeringar) på grund av att en EU-rättsakt medför en överträdelse av subsidiaritetsprincipen. Även om det är för tidigt att dra bestämda kvantitativa slutsatser är det inte troligt att antalet mål kommer att stiga anmärkningsvärt.

En aspekt som kan komma att utvecklas har att göra med den formella övervakningen av subsidiaritetsprincipen. I sin rättspraxis har EU-domstolen hittills tagit hänsyn till konsekvensbedömningsrapporten när den bedömt förenligheten med subsidiaritetsprincipen⁸¹. Konsekvensbedömningen förefaller därför vara ett nyckeldokument för att bedöma om behovet av åtgärder på EU-nivå är tillräckligt välgrundat och om detta behov föreligger. Det är dock intressant att konstatera att i jämförelse med Amsterdamprotokollet⁸² krävs det i Lissabonprotokoll nr 2 om tillämpningen av subsidiaritets- och proportionalitetsprincipen en mer detaljerad motivering i utkastet till lagstiftningsakt med avseende på subsidiariteten. Enligt Lissabonprotokollets artikel 5 bör "[v]arje utkast till lagstiftningsakt [...] innehålla ett formulär med närmare uppgifter som gör det möjligt att

79 Se ovan, fotnot 62. Enkäten i fråga besvarades av EU-domstolens justitiesekreterares kansli.

80 Ibid.

81 Domstolens dom av den 8 juni 2010 i mål C-58/08, Vodafone Ltd mot Secretary of State for Business.

82 Protokoll nr 30 om tillämpningen av subsidiaritets- och proportionalitetsprinciperna.

bedöma om subsidiaritets- och proportionalitetsprinciperna har följts". Detta krav är av särskilt intresse för ReK eftersom det innehåller ett åliggande att formuläret ska "innehålla underlag som gör det möjligt att bedöma dess finansiella konsekvenser och, om det gäller ett direktiv, dess konsekvenser för de bestämmelser som medlemsstaterna ska genomföra, i förekommande fall även i den regionala lagstiftningen".

Detta åliggande att tillhandahålla en motivering med avseende på subsidiariteten är intressant att analysera mot bakgrund av systemet för tidig varning: Till skillnad från de erforderliga formuleringarna i utkastet till lagstiftningsakter finns konsekvensbedömningsrapporterna endast att tillgå på engelska. Före utgången av tidsfristen på åtta veckor i systemet för tidig varning har de nationella parlamenten, och eventuellt de regionala parlamenten, inte nödvändigtvis möjlighet att läsa och analysera dessa rapporter på engelska, och inte heller att beakta dem i sina motiverade yttranden. Förekomsten av en konsekvensbedömningsrapport bör därför inte utgöra ett giltigt skäl för frånvaron av en motivering eller för en ofullständig sådan i själva utkastet till lagstiftningsakt. Det kommer att bli intressant att följa hur Lissabonfördragets ikraftträdande påverkar utvecklingen av rättspraxis i detta avseende.

Utöver formalia har domstolen utarbetat kriterier för att övervaka efterlevnaden av subsidiaritetsprincipen. I enlighet med artikel 5.3 i EU-fördraget kontrollerar domstolen först om "målen för den planerade åtgärden inte i tillräcklig utsträckning kan uppnås av medlemsstaterna, vare sig på central nivå eller på regional och lokal nivå" (dvs. behovet av åtgärder på EU-nivå) och sedan om de "därför, på grund av den planerade åtgärdens omfattning eller verkningar, bättre kan uppnås på unionsnivå" (dvs. mervärdet). Faktum är att kriterierna som tillämpas av domstolen verkar stämma överens med riktlinjerna som fastställts i Amsterdamprotokollet, såsom huruvida ärendet under behandling har gränsöverskridande aspekter som inte kan regleras på ett tillfredsställande sätt av medlemsstaterna själva, huruvida åtgärder på medlemsstatsnivå eller frånvaron av åtgärder på EU-nivå står i strid med kraven i fördragen eller om de på annat sätt är till förfång för medlemsstaternas intressen, och huruvida åtgärder på EU-nivå hade medfört klara fördelar på grund av omfattningen eller följderna jämfört med åtgärder på medlemsstatsnivå. Åtgärder på EU-nivå motiveras då av en frånvaro av nationell lagstiftning som kan tillämpas på omständigheterna eller av skillnader i medlemsstaternas lagstiftning som har inverkan på den inre marknaden.

Sammanfattningsvis förblir den rättsliga kontrollen av subsidiaritetsprincipen invecklad och EU-domstolen är fortsatt försiktig. Hittills har domstolen aldrig ogiltigförklarat någon EU-lagstiftning på dessa grunder. Den huvudsakliga anledningen är, enligt vissa akademiker, att domstolen är ovillig att ändra politiska omdömen genom sin rättsliga funktion⁸³. Subsidiaritetsprincipen befinner sig på

83 Raccah, A. (2010), "Les faux espoirs du principe de subsidiarité post-Lisbonne: Le principe de subsidiarité post-Lisbonne rationalise-t-il vraiment l'exercice des compétences de l'Union?", konferenspresentation, *Europe et mondialisation: quelles*

gränsen mellan politiska och juridiska bedömningar. Domstolen är ovillig att ifrågasätta EU-lagstiftarens beslut att införa en åtgärd.

Beskrivning av de strukturer och förfaranden som har införts

Efter Lissabonfördragets ikraftträdande omfattas ändringar i EU-domstolens stadga, såväl som upprättandet av specialiserade domstolar, av det ordinarie lagstiftningsförfarandet⁸⁴. Precis som utkast till lagstiftningsakter omfattas domstolens förslag med sådant innehåll av föreskrifterna i protokoll nr 2. Domstolen tar hänsyn till dessa föreskrifter när den utarbetar alla sådana förslag.

När de nationella parlamentens och ReK:s åtgärder ska bringas i överensstämmelse med bestämmelserna som fastställts i artikel 263 i EUF-fördraget kommer detta enligt domstolen att i processrättsliga termer ta sig formen av ett typiskt ogiltighetsförfarande. Följaktligen har domstolen inte vidtagit några särskilda åtgärder med sådana mål i åtanke. I synnerhet har den inte ändrat, eller tänker ändra, sin arbetsordning. Dessutom har domstolen inte i detta skede anställt mer personal i förberedelse för en möjlig ökning av antalet mål som en följd av artikel 8 och protokoll nr 2.

5.5 De nationella parlamenten

Lissabonfördraget stärker de nationella parlamentens roll i att säkerställa subsidiaritetsprincipen och öppnar möjligheterna för samråd med regionala parlament med lagstiftande befogenheter⁸⁵. Denna ökade medverkan i EU:s lagstiftande process ses som ett steg mot större demokratisk legitimitet i EU.

Tolkning av subsidiaritetsprincipen

Nationella parlament förhåller sig till subsidiariteten på olika sätt⁸⁶. Flera av dem har uttryckligen uppgett att de anser subsidiariteten vara en positiv utveckling för demokratin, särskilt som ett sätt att garantera att beslut fattas så nära EU-medborgarna som möjligt. I detta avseende ses subsidiariteten också som ett sätt att bidra till utarbetandet av bättre lagstiftning på EU-nivå. Principens kluvna natur, som är både rättslig och politisk, har ofta understrukits.

På samma sätt skiljer sig också tolkningarna angående huruvida regionala och lokala dimensioner bör omfattas av subsidiaritetsbedömningen. De åtta medlemsstater i vilka regioner har lagstiftande befogenheter och därför kan rådfrågas inom ramen för systemet för tidig varning stöder i huvudsak

équations?, den 13–14 oktober 2010, Colloque de lancement de l'Institut de Sciences Politiques Louvain-Europe (ISPOLE), Belgien.

De Burca, G. (1998), "The Principle of Subsidiarity and the Court of Justice as an Institutional Actor", i *Journal of Common Market Studies*, vol. 36, nr 2, juni 1998.

84 Artiklarna 257 och 281 i EUF-fördraget.

85 För detaljer om detta, se avsnitt 4 i denna rapport.

86 Rönen i detta avsnitt bygger huvudsakligen på "The role of regional parliaments in the process of subsidiarity analysis within the EWS of the Lisbon Treaty" (2011, op. cit., fotnot 46) och på den information och de uppgifter som Europeiska institutet för offentlig administration har samlat in för ReK:s räkning inom ramen för kontrakt CDR/ETU/106/2009 (op. cit., fotnot 62).

denna innovation. I de övriga 19 medlemsstaterna går åsikterna isär och en del anser att dessa aspekter endast bör hållas i åtanke när ett utkast till EU-lagstiftningsakt har regional och/eller lokal inverkan.

Beskrivning av de strukturer och förfaranden som har införts

De flesta av parlamenten eller kamrarna anpassade sina arbetsordningar med avseende på systemet för tidig varning eller är i färd med att justera dem för detta ändamål (huvudsakligen i medlemsstater där det finns regioner med lagstiftande befogenheter). Systemet för tidig varning har oftast inte inneburit någon förändring vad gäller mänskliga resurser.

Många nationella parlament samråder inte med sina regionala motsvarigheter och en del samråder med dem endast när ett utkast till EU-lagstiftningsakt har regional och/eller lokal inverkan. Regionernas deltagande i systemet för tidig varning beror huvudsakligen på omfattningen av den makt de tilldelats: När det gäller regioner som har lagstiftande befogenheter är förfarandena huvudsakligen formella; i övriga fall äger medverkan i mekanismen vanligtvis rum på mer informella sätt.

Vad gäller tidsfristen på åtta veckor är en del nationella parlament tvungna att respektera denna tidsram utan ytterligare villkor. Många tycker att den är för kort för invecklade förslag. Ibland har kompletterande villkor rörande tidpunkten lagts till⁸⁷.

Gällande möjligheten att väcka talan i EU-domstolen har avslutningsvis vissa parlament formellt utarbetat ett förfarande för att väcka sådan talan i händelse av överträdelser av subsidiaritetsprincipen.

Interinstitutionellt samarbete

Samarbete mellan parlament och verkställande myndighet är en grundförutsättning om granskningen av subsidiariteten ska utföras ordentligt. I de flesta fall samarbetar regeringarna med parlamenten. Olika medlemsstater har dessutom utarbetat metoder för samarbete som gör det möjligt för deras regeringar att lägga fram sina åsikter om utkast till EU-lagstiftningsakter för parlamenten i dessa stater. I en del länder förbinder sig ministrarna att, om så krävs, inte uttrycka en åsikt i Europeiska unionens råd under en noga angiven tid om parlamentet inte har antagit en ståndpunkt (reservation för parlamentsbehandling).

Samarbetet mellan parlament på olika nivåer, nationella och regionala, är också av avgörande betydelse för att säkerställa granskningens effektivitet. I en majoritet av medlemsstaterna är de befintliga samarbetsmekanismerna med regionala parlament inte direkt kopplade till systemet för tidig varning. I vissa fall finns det informella samarbetskanaler: Rådgivande sammanslutningar som företräder lokala och regionala myndigheter och debatter inom det nationella parlamentet där lokala och regionala företrädare är närvarande. Samarbete kan dessutom garanteras genom kontakter med de nationella delegationerna till ReK.

87 För detaljer om detta, se studien som det hänvisas till ovan i fotnot 62.

Samarbete äger avslutningsvis också rum på EU-nivå. Samarbete med andra nationella parlament kan äga rum genom Cosac och IPEX. Samarbete kan också utgöras av bilaterala kontakter och multilaterala parlamentssammanträden. Möten i Bryssel mellan företrädare för nationella parlament utgör också en viktig möjlighet för samarbete, antingen genom Cosac eller genom måndagsmorgonmöten i Europaparlamentet. Antagna motiverade yttranden och resultaten av subsidiaritetsanalyserna i dem finns att tillgå; den vanligaste metoden för att ge tillgång till dem är att de offentliggörs på parlamentets webbplats och på kommissionens och IPEX webbplatser.

6. SLUTSATSER

Under 2011 fortsatte ReK att verka för utbredningen av en gemensam subsidiaritetskultur. ReK:s verksamhet inom området subsidiaritetsövervakning har ökat och stärkts, och detta avspeglas i dess yttranden. Som denna rapport visar finns det tre led i ReK:s subsidiaritetsövervakning: Internt finns dess egna förfaranden för subsidiaritetsövervakning, sedan finns ReK:s nätverk för övervakning av subsidiaritetsprincipen, och externt finns andra EU-institutioner och nationella och regionala institutioner.

För det första har ReK förstärkt sina interna förfaranden för att förbättra och finjustera sin egen subsidiaritetsövervakning. ReK:s föredraganden har ökat antalet hänvisningar till subsidiaritetsprincipen i sina förslag till yttranden, och understryker därmed vikten av denna princip för kommittén och dess institutionella ansvar med avseende på övervakningen av subsidiaritetsprincipen. I synnerhet är yttrandena som framhållits i denna rapport ett bra exempel på hur ReK uppfattar sitt uppdrag med subsidiaritetsövervakning på politisk nivå. Ändringarna i ReK:s arbetsordning för att så långt det är möjligt öka antalet hänvisningar till subsidiaritetsprincipen i ReK:s yttranden har börjat ge resultat. I framtiden är målet att fortsätta utöka ReK-ledamöternas aktiva medverkan i all verksamhet som har att göra med subsidiaritetsövervakningen och att öka antalet ”antagna” subsidiaritetsbedömningar i ReK:s yttranden.

För det andra har nätverket för övervakning av subsidiaritetsprincipen också utvecklats och dess verksamhet utökats med avseende på ReK:s interna verksamhet och utarbetandet av ReK:s yttranden. Under det femte året sedan det inrättades har nätverket för övervakning av subsidiaritetsprincipen rentav ökat sitt medlemsantal. Ett antal åtgärder har vidtagits för att göra nätverket mer aktivt och representativt genom att se till att de aktörer som är mest berörda av tillämpningen av subsidiaritetsprincipen deltar i nätverket. Nätverket breder ut sig, särskilt gentemot regionala regeringar och parlament, vilket gör det till ett ännu mer intressant forum för debatt av subsidiaritetsfrågor för dem som berörs mest av tillämpningen, utvecklingen och övervakningen av denna princip. Dessutom har utarbetandet och spridningen av subsidiaritets- och proportionalitetsbedömningsschemat fyllt behovet av att klargöra och bättra delge dessa principer till den stora allmänheten och till dem som tillämpar principen. Detta bedömningsschema kommer att vara ett viktigt verktyg när man utvecklar en gemensam europeisk terminologi inom subsidiaritetsområdet.

Under 2011 antogs för första gången ett arbetsprogram för nätverket för övervakning av subsidiaritetsprincipen, ett dokument som är avsett att rationalisera nätverkets arbete och agenda och att upplysa våra medlemmar om vilka ärenden som kan vara av störst intresse ur

subsidiaritetssynpunkt. Under 2011 initierades totalt fem riktade samråd i samarbete med ReK-föredragandena Alvaro Ancisi (IT-PPE), Jean-Louis Joseph (FR-PSE), Cor Lamers (NL-PPE), Patrick McGowan (IE-ALDE) och Ivan Zagar (SI-PPE). ReK tackar dem för deras stöd och påpekar att nätverket står till ReK-föredragandenas förfogande för att inhämta underlag av god kvalitet från nätverksmedlemmarna, som sedan kan användas när föredragandena utarbetar sina förslag till yttranden.

För det tredje bör det noteras vad gäller samverkan mellan ReK och andra institutioner inom området subsidiaritetsövervakning att 2011 var det tredje året som ReK och kommissionen har samarbetat om bedömningen av den territoriella inverkan av de förslag som anses vara särskilt relevanta ur ett lokalt och regionalt perspektiv. Två av dessa samarbetsprogram som initierades under 2011 visar att lokala och regionala myndigheter har ett genuint intresse av att delta i EU:s förberedande lagstiftningsfas och att lokala och regionala myndigheter kan lämna uppgifter/information av stort värde för ReK och särskilt för kommissionen. Kommissionen har erkänt värdet av denna typ av samråd och uppmuntrar sina avdelningar att knyta kontakter med ReK och dess nätverk när man utvärderar den territoriella inverkan av de relevanta förslagen. Dessutom förväntas det nya samarbetsavtalet mellan ReK och kommissionen att befästa denna praxis, som har visat sig vara mycket fördelaktig för att garantera förenligheten med subsidiaritetsprincipen i det förberedande stadiet i lagstiftningsprocessen.

Ett avsnitt i denna rapport tillägnas de regionala parlamenten, vilket avspeglar den ökande betydelse som kommittén tillmäter sina relationer med dessa institutioner. Under 2011 skedde en förbättring och fördjupning av relationerna mellan ReK och de regionala parlament som företräds av sammanslutningen CALRE. Den avsiktsförklaring som undertecknades av ordförandena Mercedes Bresso och Nazario Pagano är bevis på att båda organisationerna har förbundit sig att bygga upp ett effektivt samarbete på området subsidiaritetsövervakning. Lanseringen av REGPEX, som planeras till första halvåret 2012, kommer att främja de regionala parlamentens medverkan i subsidiaritetsövervakningen på EU-nivå. Kommittén är beroende av sitt särskilda partnerskap med CALRE inom detta område för att kunna göra REGPEX till en sann referenspunkt för subsidiaritet.

På samma sätt vände sig kommittén till de andra EU-institutionerna för att ta reda på mer om hur de betraktar subsidiaritetsprincipen och vilka metoder som finns på plats för att kontrollera efterlevnaden av principen och övervakningen av denna. På grundval av en studie som anordnats av ReK framläggs i denna rapport en översikt över utvecklingen med avseende på den institutionella hanteringen av subsidiariteten två år efter det att Lissabonfördraget trädde i kraft. I framtiden kommer ReK att fortsätta sitt samarbete med EU-institutionerna för att garantera att subsidiaritetsprincipen efterlevs.

Avslutningsvis deltog ett antal företrädare från EU-institutionerna, ReK och regionala myndigheter i den femte subsidiaritetskonferensen i Bilbao i mars 2011. Särskild tyngd lades på regionala parlament vars företrädare träffades för att diskutera subsidiariteten på en gränsöverskridande nivå, både mellan

regioner och nationer. För att bygga vidare på denna positiva erfarenhet förväntar sig kommittén att nu kunna ta subsidiaritetskonferensen till nästa nivå och göra den till ett nyckelinslag på EU:s institutionella dagordning, precis som subsidiaritetsprincipen har blivit ett nyckelinslag i EU:s demokratiska ramverk.

Bilaga: Översikt över yttranden antagna mellan den 1 januari och den 31 december 2011

ReK-utskott	Antal yttranden som antagits 1.1.2011–31.12.2011	Antal yttranden och lagstiftningsförslag	Antal yttranden med uttryckliga hänvisningar till subsidiariteten (Artikel 51.2)*	Antal yttranden med bedömningar av uppfyllande av subsidiaritetsprincipen	Samråd med nätverket för övervakning av subsidiaritetsprincipen	Antal yttranden som antagits till följd av obligatoriskt samråd med ReK
CIVEX	10	1	7	1	2	0
COTER	9	1	7	3	1	7
ECOS	13	1	11	3	1	0
EDUC	9	0	7	3	0	4
ENVE	9	1	9	2	2	6
NAT	10	5	8	2	0	0
BUDG	2	1	2	0	0	0
TOTALT	62	10	51	14	6	17

* Artikel 51.2 i Regionkommitténs arbetsordning, där det anges att "kommitténs yttranden ska innehålla en uttrycklig hänvisning till tillämpningen av subsidiaritets- och proportionalitetsprinciperna". Artikeln trädde i kraft den 10 januari 2010.

CIVEX

Översikt över yttranden antagna mellan den 1 januari 2011 och den 31 december 2011

Yttrandets referensnummer	Datum	Titel	Lagstiftningsförslag?	Obligatoriskt samråd med ReK inom det berörda politikområdet ⁸⁸	Samråd med nätverket för övervakning av subsidiaritetsprincipen	Innehåller yttrandet en bedömning av uppfyllande av subsidiaritetsprincipen?	Annat omnämnande av subsidiaritet / proportionalitet / bättre lagstiftning
Initiativytrande R/CdR 235/2010 fin	27.1.2011	Lokal och regional förvaltning i Azerbajdzjan och fördjupat samarbete mellan EU och Azerbajdzjan	Nej	Nej	Nej	Nej	Nej
COM(2010) 603 final R/CdR 355/2010 fin (CIVEX)	31.3.2011	Rapport om EU-medborgarskapet 2010	Nej	Nej	Nej	Nej	Nej
COM(2010) 378 final, COM(2010) 379 final R/CdR 354/2010 fin (CIVEX)	31.3.2011	Säsongsanställning och företagsinterna överföringar av personal	Ja	Nej	Nej	Ja	Ja (proportionalitet)
COM (2010) 629 final R/CdR 408 (2010) (CIVEX)	11.5.2011	EU:s utvecklingspolitik till stöd för en socialt integrerande tillväxt och en hållbar utveckling – Att göra EU:s utvecklingspolitik effektivare (grönbok)	Nej	Nej	Nej	Nej	Ja (proportionalitet)
COM(2010) 660 final R/CdR 405/2010	1.7.2011	Utvidgningsstrategi och huvudfrågor 2010-2011 (meddelande)	Nej	Nej	Nej	Nej	Ja (subsidiaritet)

88 Under lagstiftningsförfarandet.

Yttrandets referensnummer	Datum	Titel	Lagstiftningsförslag?	Obligatoriskt samråd med ReK inom det berörda politikområdet ⁸⁸	Samråd med nätverket för övervakning av subsidiaritetsprincipen	Innehåller yttrandet en bedömning av uppfyllande av subsidiaritetsprincipen?	Annat omnämmande av subsidiaritet / proportionalitet / bättre lagstiftning
(CIVEX)							
COM(2010) 673 final R/CdR 407/2010 (CIVEX)	1.7.2011	EU:s strategi för inre säkerhet (meddelande)	Nej	Nej	Nej	Nej	Ja (subsidiaritet)
COM(2010) 543 final COM(2010) 547 final R/CdR 353/2010 (CIVEX)	11.10.2011	Smart lagstiftning i EU (meddelande)	Nej	Nej	Ja – Öppet samråd, med några frågor som vägledning för bidragen	Ej tillämpligt ⁸⁹	Ja (subsidiaritet, proportionalitet och bättre lagstiftning)
COM(2010) 573 final R/CdR 406/2010 (CIVEX)	12.10.2011	Strategi för EU:s konkreta tillämpning av stadgan om de grundläggande rättigheterna	Nej	Nej	Nej	Nej	Ja (subsidiaritet)
COM(2011) 303 final R/CdR 198/2011 (CIVEX)	14.12.2011	Översynen av den europeiska grannskapspolitiken (meddelande)	Nej	Nej	Nej	Nej	Nej
COM(2010) 747 final R/CdR 148/2011 (CIVEX)	14.12.2011	Minskad byråkrati för medborgarna (grönbok)	Nej	Nej	Ja, målinriktat samråd från 15.7–2.9.2011, uttryckligen angett i yttrandet	Nej	Ja (subsidiaritet och proportionalitet)

89 Yttrandet är en bedömning av de allmänna förslagen beträffande EU:s lagstiftningsmetod, varför subsidiaritetsprincipen är en övergripande fråga och en bedömning av uppfyllandet av denna inte är relevant.

COTER

Översikt över yttranden antagna mellan den 1 januari 2011 och den 31 december 2011

Yttrandets referensnummer	Datum	Titel	Lagstiftningsförslag?	Obligatoriskt samråd med ReK inom det berörda politikområdet ⁹⁰	Samråd med nätverket för övervakning av subsidiaritetsprincipen	Innehåller yttrandet en bedömning av uppfyllande av subsidiaritetsprincipen?	Annat omnämnande av subsidiaritet / proportionalitet / bättre lagstiftning
Initiativytrande R/CdR 100/2010 fin (COTER)	27.1.2010	Nya perspektiv inför översynen av EGTS-förordningen	Nej	Ja	Nej	Nej	Nej
COM(2010) 474 fin (meddelande) COM(2010) 475 fin (förslag till direktiv) R/CdR 297/2010 (COTER)	28.1.2010	Ett gemensamt europeiskt järnvägsområde	Ja	Ja	Nej	Nej	Ja (subsidiaritet)
R/CdR 86/2011 fin (COTER)	31.3.2011	Europeiska unionens strategi för Donauregionen	Nej	Nej	Nej	Nej	Ja (subsidiaritet)
COM(2010) 389 final, R/CdR 296/2010 fin (COTER)	31.3.2011	Politiska riktlinjer för trafiksäkerhet 2011–2020	Nej	Nej	Ja, målinriktat samråd, 25.10–10.12.2010 Uttryckligen omnämnt i yttrandet	Ja	Ja (subsidiaritet och proportionalitet)
COM(2010) 642 final, R/CdR 369/2010 fin (COTER)	1.4.2011	Femte sammanhållningsrapporten	Nej	Ja	Nej	Nej	Nej

90 Under lagstiftningsförfarandet.

Yttrandets referensnummer	Datum	Titel	Lagstiftningsförslag?	Obligatoriskt samråd med ReK inom det berörda politikområdet ⁹⁰	Samråd med nätverket för övervakning av subsidiaritetsprincipen	Innehåller yttrandet en bedömning av uppfyllande av subsidiaritetsprincipen?	Annat omnämnande av subsidiaritet / proportionalitet / bättre lagstiftning
Förberedande yttrande R/CdR 370/2010 fin (COTER)	1.4.2011	Europeiska socialfonden efter 2013	Nej/ Förberedande yttrande	Ja	Nej	Nej	Ja (subsidiaritet och proportionalitet)
COM(2011) 144 final R/CdR 101/2011 rev. 1 (COTER)	30.6.2011	Färdplan för ett gemensamt europeiskt transportområde – ett konkurrenskraftigt och resurseffektivt transportsystem	Nej	Ja ⁹¹	Nej	Ja	Ja (subsidiaritet)
Remiss från det polska ordförandeskapet R/CdR 167/2011 rev.1 (COTER)	11.10.2011	Komplementaritet mellan nationella och europeiska insatser som syftar till att minska skillnaderna i ekonomisk och social tillväxt	Nej	Ja	Nej	Nej	Ja (subsidiaritet)
Initiativytrande R/CdR 168/2011 rev.1 (COTER)	11.10.2011	Territoriellt samarbete i Medelhavsområdet genom adriatisk-joniska makroregionen	Nej	Ja	Nej	Ja, strategin för den adriatisk-joniska regionen uppfyller subsidiariteten	Ja (subsidiaritet)

91 Vad gäller transporter – beror på den rättsliga grunden för varje kommande lagstiftningsförslag.

ECOS

Översikt över yttranden antagna mellan den 1 januari 2011 och den 31 december 2011

Yttrandets referensnummer	Datum	Titel	Lagstiftningsförslag?	Obligatoriskt samråd med ReK inom det berörda politikområdet ⁹²	Samråd med nätverket för övervakning av subsidiaritetsprincipen	Innehåller yttrandet en bedömning av uppfyllande av subsidiaritetsprincipen?	Annat omnämnande av subsidiaritet / proportionalitet / bättre lagstiftning
COM(2010) 365 final (grönbok) R/CdR 319/2010 fin (ECOS)	27.1.2011	Med sikte på tillräckliga, långsiktigt bärkraftiga och trygga pensionssystem i EU	Nej	Nej	Nej	Ja	Ja (subsidiaritet och proportionalitet)
COM(2010) 758 final; R/CdR 402/2010 fin (ECOS)	31.3.2011	Den europeiska plattformen mot fattigdom och social utestängning	Nej	Nej	Nej Arbetsgruppen för nätverkets handlingsplan som behandlar denna fråga lade emellertid fram sin rapport och sina rekommendationer för ReK:s föredragande	Nej	Nej
COM(2010) 608 final, R/CdR 330/2010 fin (ECOS)	1.4.2011	En inre marknadsakt	Nej	Nej	Nej	Nej	Ja (subsidiaritet och proportionalitet)
COM(2011) 15 final R/CdR 70/2011 rev	11.5.2011	En modernisering av EU:s politik för offentlig	Nej	Nej	Nej	Nej	Nej

92 Under lagstiftningsförfarandet.

Yttrandets referensnummer	Datum	Titel	Lagstiftningsförslag?	Obligatoriskt samråd med ReK inom det berörda politikområdet ⁹²	Samråd med nätverket för övervakning av subsidiaritetsprincipen	Innehåller yttrandet en bedömning av uppfyllande av subsidiaritetsprincipen?	Annat omnämnande av subsidiaritet / proportionalitet / bättre lagstiftning
(ECOS)		Upphandling med sikte på en effektivare europeisk upphandlingsmarknad (grönbok)					
COM(2010) 682 final R/CdR 401/2010 rev. 2 (ECOS)	1.7.2011	En agenda för ny kompetens och arbetstillfällen (meddelande)	Nej	Beror på den rättsliga grunden för kommande lagstiftningsförslag, som kommer att omfatta olika politikområden	Nej	Nej	Ja (endast bättre lagstiftning)
COM(2011) 146 final R/CdR 150/2011 (ECOS)	1.7.2011	Reform av EU:s regler om statligt stöd avseende tjänster av allmänt ekonomiskt intresse (meddelande)	Nej	Nej	Nej	Nej	Ja (subsidiaritet och proportionalitet)
COM(2010) 614 final R/CdR 374/2010 (ECOS)	11.10.2011	En integrerad industripolitik för en globaliserad tid – Med konkurrenskraft och hållbar utveckling i centrum	Nej	Nej	Nej	Nej	Ja (subsidiaritet)
Initiativytrande R/CdR 71/2011 (ECOS)	11.10.2011	En europeisk agenda för subventionerade bostäder	Nej	Nej	Nej	Nej	Ja (subsidiaritet)
COM(2011) 146 final CdR 278/2011 (ECOS)	11.10.2011	Reform av EU:s regler om statligt stöd avseende tjänster av allmänt	Nej	Nej	Nej	Nej	Ja (subsidiaritet och proportionalitet)

Yttrandets referensnummer	Datum	Titel	Lagstiftningsförslag?	Obligatoriskt samråd med ReK inom det berörda politikområdet ⁹²	Samråd med nätverket för övervakning av subsidiaritetsprincipen	Innehåller yttrandet en bedömning av uppfyllande av subsidiaritetsprincipen?	Annat omnämnande av subsidiaritet / proportionalitet / bättre lagstiftning
		ekonomiskt intresse (meddelande)					
Icke-obligatorisk remiss från det polska ordförandeskapet R/CdR 72/2011 (ECOS)	12.10.2011	Lokala och regionala myndigheters roll i arbetet med att uppnå målen i Europa 2020-strategin	Nej	Nej	Nej	Nej	Ja (subsidiaritet och bättre lagstiftning)
COM(2011) 78 final R/CdR 151/2011 (ECOS)	12.10.2011	Översyn av småföretagsakten för Europa	Nej	Nej	Nej	Nej	Ja (endast bättre lagstiftning)
COM(2011) 121 final – 2011/0058 (CNS) R/CdR 152/2011 (ECOS)	14.12.2011	En gemensam konsoliderad bolagsskattebas (förslag till rådets direktiv)	Ja	Nej	Nej, Vissa regionala parlament rådfrågades emellertid – Inget antog ett "motiverat yttrande" mot förslaget av subsidiaritets käl	Ja – fler indikatorer för att bedöma uppfyllandet efterlyses. Utan att direkt vilja avfärda själva principen bakom direktivet anser kommittén dock att förslaget borde ses över mot bakgrund av behovet av (a) tillräckliga kvantitativa och kvalitativa indikatorer för att genomföra en fullständig	Ja (subsidiaritet, proportionalitet och bättre lagstiftning)

Yttrandets referensnummer	Datum	Titel	Lagstiftningsförslag?	Obligatoriskt samråd med ReK inom det berörda politikområdet ⁹²	Samråd med nätverket för övervakning av subsidiaritetsprincipen	Innehåller yttrandet en bedömning av uppfyllande av subsidiaritetsprincipen?	Annat omnämnande av subsidiaritet / proportionalitet / bättre lagstiftning
						utvärdering av konsekvenserna för subsidiaritetsprincipen av denna typ av förslag med gränsöverskridande följder. (b) ytterligare information om samtliga effekter av en gemensam konsoliderad bolagsskattebas, samt (c) en analys av förslagets konsekvenser för de lokala och regionala myndigheterna.	
COM(2011) 173 final R/CdR 247/2011 (ECOS)	14.12.2011	En EU-ram för nationella strategier för integrering av romer fram till 2020 (meddelande)	Nej	Nej	Ja, målinriktat samråd från 16.6–5.8.2011, uttryckligen angett i yttrandet	Ja	Ja (subsidiaritet, proportionalitet och bättre lagstiftning)

EDUC

Översikt över yttranden antagna mellan den 1 januari 2011 och den 31 december 2011

Yttrandets referensnummer	Datum	Titel	Lagstiftningsförslag?	Obligatoriskt samråd med ReK inom det berörda politikområdet ⁹³	Samråd med nätverket för övervakning av subsidiaritetsprincipen	Innehåller yttrandet en bedömning av uppfyllande av subsidiaritetsprincipen?	Annat omnämnande av subsidiaritet / proportionalitet / bättre lagstiftning
COM(2010) 187 final R/CdR 230/2010 fin	27.1.2011	Förenklat genomförande av ramprogrammen för forskning	Nej	Nej	Nej	Nej	Nej
COM(2010) 477 final (meddelande) R/CdR 292/2010 fin	27.1.2011	Unga på väg	Nej	Ja	Nej	Nej	Nej
COM(2010) 487 final (meddelande) R/CdR 293/2010 fin	27.1.2011	Europeisk biografifilm i den digitala tidsåldern	Nej	Ja	Nej	Ja	Ja (proportionalitet)
COM(2010)546 final R/CdR 373/2010 rev. 2 (EDUC)	30.6.2011	Flaggskeppsinitiativ i Europa 2020-strategin – Innovationsunionen (meddelande)	Nej	Nej	Nej, men en "snabbenkät" via plattformen för Europa 2020-strategin	Nej	Ja (subsidiaritet)
COM(2011) 48 final – R/CdR 67/2011 rev. 1 (EDUC)	30.6.2011	Mot ett gemensamt strategiskt ramverk för EU:s finansiering av forskning och innovation (grönbok)	Nej	Nej	Nej	Ja	Ja (subsidiaritet)
Initiativytrande	30.6.2011	Skydd och	Nej	Ja	Nej	Nej	Ja

93 Under lagstiftningsförfarandet.

Yttrandets referensnummer	Datum	Titel	Lagstiftningsförslag?	Obligatoriskt samråd med ReK inom det berörda politikområdet ⁹³	Samråd med nätverket för övervakning av subsidiaritetsprincipen	Innehåller yttrandet en bedömning av uppfyllande av subsidiaritetsprincipen?	Annat omnämnande av subsidiaritet / proportionalitet / bättre lagstiftning
R/CdR 400/2010 (EDUC)		utveckling av språkminoriteter inom ramen för Lissabonfördraget					(subsidiaritet)
COM(2010) 743 final 144 R/CdR 65/2011 (EDUC)	12.10.2011	EU:s handlingsplan för e-förvaltning 2011–2015	Nej	Nej	Nej	Nej	Ja (subsidiaritet och proportionalitet)
COM(2011) 12 final R/CdR 66/2011 (EDUC)	12.10.2011	Utveckling av idrottens europeiska dimension	Nej	Ja	Nej	Ja	Ja (subsidiaritet)
Initiativytrande R/CdR 114/2011 (EDUC)	12.10.2011	Europeisk och internationell rörlighet för anställda vid lokala och regionala myndigheter	Nej	Nej	Nej	Nej	Ja (subsidiaritet)

ENVE

Översikt över yttranden antagna mellan den 1 januari 2011 och den 31 december 2011

Yttrandets referensnummer	Datum	Titel	Lagstiftningsförslag?	Obligatoriskt samråd med ReK inom det berörda politikområdet ⁹⁴	Samråd med nätverket för övervakning av subsidiaritetsprincipen	Innehåller yttrandet en bedömning av uppfyllande av subsidiaritetsprincipen?	Annat omnämnande av subsidiaritet / proportionalitet / bättre lagstiftning
COM(2010) 11 final R/CdR 312/2010 fin (ENVE)	28.1.2011	Hållbar användning av biomassa (rapport från kommissionen till rådet och Europaparlamentet)	Nej	Ja	Nej	Ja	Ja (bättre lagstiftning)
Förberedande yttrande på begäran av det ungerska ordförandeskapet R/CdR 5/2011 (ENVE)	30.6.2011	De lokala och regionala myndigheternas roll i främjandet av hållbar vattenförvaltning	Nej	Ja	Nej	Nej	Ja (subsidiaritet och bättre lagstiftning)
COM(2010) 677 final R/CdR 7/2011 (ENVE)	1.7.2011	Prioriteringar för energiinfrastrukturen för 2020 och framåt (meddelande)	Nej	Ja	Nej	Nej	Ja (bättre lagstiftning)
Förberedande yttrande (begärt av kommissionen) R/CdR 104/2011 (ENVE)	30.6.2011	Integrering av klimatfrågor och EU:s framtida budget	Nej	Ja ⁹⁵	Nej	Nej	Ja (subsidiaritet och bättre lagstiftning)
COM(2010) 516 final R/CdR 6/2011	1.7.2011	EU-instrumentet LIFE – vägen framåt (meddelande)	Nej	Ja	Ja, samråd om territoriell konsekvensbedömning,	Nej	Ja (subsidiaritet)

94 Under lagstiftningsförfarandet.

95 Vad gäller strukturfonderna – beror på den rättsliga grunden för varje kommande lagstiftningsförslag.

Yttrandets referensnummer	Datum	Titel	Lagstiftningsförslag?	Obligatoriskt samråd med ReK inom det berörda politikområdet ⁹⁴	Samråd med nätverket för övervakning av subsidiaritetsprincipen	Innehåller yttrandet en bedömning av uppfyllande av subsidiaritetsprincipen?	Annat omnämnande av subsidiaritet / proportionalitet / bättre lagstiftning
(ENVE)					februari–april 2011 (40 bidrag)		
COM(2011) 21 final R/CdR 140/2011(ENVE)	11.10.2011	Ett resurseffektivt Europa – flaggskeppsinitiativ i Europa 2020-strategin (meddelande)	Nej	Ja ⁹⁶	Nej	Nej	Ja (bättre lagstiftning)
COM(2011) 370 final – R/CdR 188/2011 rev. 1 (ENVE)	14.12.2011	Energieffektivitet (Förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv)	Ja	Ja	Ja, målinriktat samråd 6.7–19.8 2011 (21 bidrag)	Nej	Ja (subsidiaritet)
COM(2011) 152 final R/CdR 163/2011 rev. 2 (ENVE)	15.12.2011	En rymdstrategi för EU i allmänhetens tjänst (meddelande)	Nej	Nej	Nej	Ja	Nej
COM(2011) 363 final R/CdR 187/2011 rev. 1 (ENVE)	15.12.2011	EU:s lokala och regionala myndigheters bidrag till FN:s konferens om hållbar utveckling 2012 (Rio+20) (meddelande)	Nej	Nej	Nej	Nej	Ja (subsidiaritet och proportionalitet)

⁹⁶ Vad gäller miljö- och energifrågor – beror på den rättsliga grunden för varje kommande lagstiftningsförslag.

NAT

Översikt över yttranden antagna mellan den 1 januari 2011 och den 31 december 2011

Yttrandets referensnummer	Datum	Titel	Lagstiftningsförslag?	Obligatoriskt samråd med ReK inom det berörda politikområdet ⁹⁷	Samråd med nätverket för övervakning av subsidiaritetsprincipen	Innehåller yttrandet en bedömning av uppfyllande av subsidiaritetsprincipen?	Annat omnämnande av subsidiaritet / proportionalitet / bättre lagstiftning
Förberedande yttrande R/CdR 341/2010 fin	27.1.2010	Lokala livsmedelssystem	Nej	Nej	Nej	Nej	Nej
COM(2010) 486 final (förslag till förordning) R/CdR 340/2010 fin	27.1.2010	Utdelning av livsmedel till de sämst ställda i unionen	Ja	Nej	Nej	Nej	Ja (subsidiaritet)
COM(2010) 461 final (meddelande) COM(2010) 494 final (förslag till förordning) R/CdR 339/2010 fin	27.1.2010	Utvecklingen av en integrerad havspolitik och kunskap i havsfrågor 2020	Ja	Nej	Nej	Nej	Ja (subsidiaritet)
COM (2010) 352 final (meddelande) R/CdR 342/2010 fin	27.1.2010	Europa, världens främsta resmål – en ny politisk ram för europeisk turism	Nej	Nej	Nej	Ja	Ja (subsidiaritet och proportionalitet)

97 Under lagstiftningsförfarandet.

Yttrandets referensnummer	Datum	Titel	Lagstiftningsförslag?	Obligatoriskt samråd med ReK inom det berörda politikområdet ⁹⁷	Samråd med nätverket för övervakning av subsidiaritetsprincipen	Innehåller yttrandet en bedömning av uppfyllande av subsidiaritetsprincipen?	Annat omnämnande av subsidiaritet / proportionalitet / bättre lagstiftning
COM(2010) 375 final (förslag till förordning) COM(2010)380 final (meddelande) R/CdR 338/2010	28.1.2010	Medlemsstaternas fria rätt att fatta beslut om odling av genetiskt modifierade grödor	Ja	Nej (Men "ja" vad gäller folkhälsoaspekterna)	Nej	Ja	Ja (subsidiaritet och proportionalitet)
COM(2010) 672 final (meddelande) R/CdR 16/2011	11.5.2011	Den gemensamma jordbrukspolitiken mot 2020: Att klara framtidens utmaningar i fråga om livsmedel, naturresurser och territoriell balans	Nej	Nej	Nej	Nej	Ja (subsidiaritet och bättre lagstiftning)
COM(2010) 600 final R/CdR 15/2011	11.5.2011	Förstärkning av den europeiska insatskapaciteten vid katastrofer: civilskyddets och det humanitära biståndets roll	Nej	Nej	Nej	Nej	Ja (subsidiaritet)
COM(2010)733 final (förslag till förordning) R/CdR 14/2011	12.5.2011	Kvalitetsordningar för jordbruksprodukter	Ja	Nej	Nej	Nej	Nej

Yttrandets referensnummer	Datum	Titel	Lagstiftningsförslag?	Obligatoriskt samråd med ReK inom det berörda politikområdet ⁹⁷	Samråd med nätverket för övervakning av subsidiaritetsprincipen	Innehåller yttrandet en bedömning av uppfyllande av subsidiaritetsprincipen?	Annat omnämnande av subsidiaritet / proportionalitet / bättre lagstiftning
COM(2010) 727 final (meddelande) COM(2010) 728 final. (förslag till förordning) R/CdR 13/2011	12.5.2011	Mjölkpaketet	Ja	Nej	Nej	Nej, ändringar föreslogs emellertid för att förbättra uppfyllandet av subsidiaritetsprincipen	Ja (subsidiaritet)
COM(2011) 436 final R/CdR 240/2011 (NAT)	14.12.2011	Säljfrämjande åtgärder för jordbruksprodukter (grönbok)	Nej	Nej	Nej	Nej	Ja (subsidiaritet)

BUDGET

Yttrandets referensnummer	Datum	Titel	Lagstiftningsförslag?	Obligatoriskt samråd med ReK inom det berörda politikområdet ⁹⁸	Samråd med nätverket för övervakning av subsidiaritetsprincipen	Innehåller yttrandet en bedömning av uppfyllande av subsidiaritetsprincipen?	Annat omnämnande av subsidiaritet / proportionalitet / bättre lagstiftning
COM(2010) 700 final R/CdR 318/2010	31.3.2011	Översyn av EU:s budget	Nej	Nej	Nej	Nej	Ja (subsidiaritet)
Initiativytrande COM(2011) 500 final R/CdR 283/2011 (BUDG)	14.12.2011	Ny flerårig budgetram efter 2013 (Meddelande, Förslag till rådets förordning om den fleråriga budgetramen för 2014–2020 COM(2011) 398 final; förslag till rådets förordning om genomförandebestämmelser till systemet för Europeiska unionens egna medel, COM(2011) 511 final. Europeiska kommissionen (2011): "Förslag till	Ja	Nej	Nej	Nej	Ja (subsidiaritet och proportionalitet)

⁹⁸ Under lagstiftningsförfarandet.

Yttrandets referensnummer	Datum	Titel	Lagstiftningsförslag?	Obligatoriskt samråd med ReK inom det berörda politikområdet ⁹⁸	Samråd med nätverket för övervakning av subsidiaritetsprincipen	Innehåller yttrandet en bedömning av uppfyllande av subsidiaritetsprincipen?	Annat omnämnande av subsidiaritet / proportionalitet / bättre lagstiftning
		rådets förordning om metoder och förfaranden för tillhandahållande av traditionella och BNI-baserade egna medel samt åtgärder för att möta likviditetsbehov", COM(2011) 512 final Rådets beslut om systemet för Europeiska unionens egna medel, COM(2011) 510 final					

För ytterligare information, kontakta

Enhet E2 – Subsidiaritet

subsidiarity@cor.europa.eu

<http://extranet.cor.europa.eu/subsidiarity>

EUROPEISKA UNIONEN

Regionkommittén